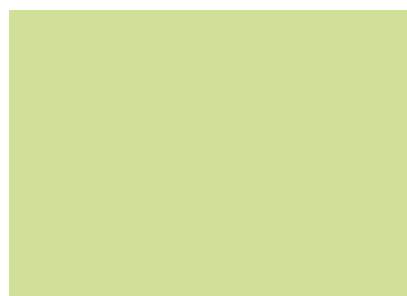

Cultuurhistorische verkenning

Nuenen-Centrum

Gemeente Nuenen

Cultuurhistorische verkenning

Nuenen-Centrum

Gemeente Nuenen

Datum:

14 februari 2011

Projectgegevens:

RAP01-NUE00010-01b

CROONEN ADVISEURS

ruimtelijke vormgeving & ordening

Postbus 435 – 5240 AK Rosmalen

T (073) 523 39 00 – F (073) 523 39 99

E info@croonen.nl – I www.croonenadviseurs.nl

Inhoud

1	Inleiding	1
1.1	Achtergrond	1
1.2	Vraagstelling	1
1.3	Doel van het project	1
1.4	Opzet	2
2	Ruimtelijke karakteristiek	3
2.1	Inleiding	3
2.2	Rijksbeschermd dorpsgezicht Park-Nuenen	3
2.3	Potentieel gemeentelijk dorpsgezicht Papenvoort/Houtrijk	6
2.4	Potentieel gemeentelijk dorpsgezicht Berg/ Linden	8
2.5	Karakteristiek deelgebied 'Parkstraat, Kerkstraat en Lindenlaan'	10
3	Rijksmonumenten	13
4	Gemeentelijke monumenten	43
5	Voorbestemde gemeentelijke monumenten	67
6	Karakteristieke objecten	75
7	Verantwoording werkwijze	131
7.1	Actualisatie lijst karakteristieke objecten	131
7.2	Aanvullend onderzoek karakteristieke bebouwing	131
7.3	Selectie en belangenafweging	134
8	Conclusie en aanbevelingen	135
8.1	Conclusie	135
8.2	Aanbevelingen	135
9	Bronnen	137
9.1	Boeken en rapporten	137
9.2	Websites	137

1 Inleiding

1.1 Achtergrond

De karakteristiek van het centrum van Nuenen wordt in belangrijke mate bepaald door de aanwezige cultuurhistorische waarden. Niet alleen komt een groot aantal rijksmonumenten en gemeentelijke monumenten voor, ook is het Park aangewezen als rijksbeschermd dorpsgezicht. Blijkens de Cultuurhistorische Waardenkaart van de provincie Noord-Brabant maken de oude dorpslinten langs de Kerkstraat, De Berg en Beekstraat onderdeel uit van een waardevolle stedenbouwkundige structuur. Het ligt dan ook voor de hand om bij het opstellen van de centrumvisie en bijbehorend bestemmingsplan voor Nuenen-Centrum nadrukkelijk aandacht te besteden aan de verankering van de cultuurhistorische waarden.

1.2 Vraagstelling

Uit een eerste globale verkenning is gebleken, dat in het centrumgebied talrijke panden staan die weliswaar geen monumentenstatus bezitten, maar wel ondersteunend zijn aan het karakteristieke bebouwingsbeeld. Karakteristieke objecten kunnen op grond van de huidige 'Erfgoedverordening 2010 Gemeente Nuenen c.a.' niet formeel worden aangewezen. De erfgoedverordening biedt slechts de mogelijkheid tot het toekennen van de status van gemeentelijk monument, beschermd (rijks)monument of beschermd gemeentelijk dorpsgezicht. Mede om die reden zullen deze cultuurhistorische waarden middels het bestemmingsplan planologisch beschermd worden.

Om de karakteristiek te borgen in het bestemmingsplan, en als inspiratiebron te gebruiken voor de uitwerking van de centrumvisie, is een heldere beschrijving van de aanwezige cultuurhistorische waarden nodig.

1.3 Doel van het project

De doelstelling van de cultuurhistorische verkenning kan als volgt worden geformuleerd:

'Het uitvoeren van een cultuurhistorische verkenning voor het centrumgebied van Nuenen, die als onderlegger kan dienen voor het op te stellen bestemmingsplan 'Nuenen-Centrum 2011 en de Centrumvisie. Enerzijds wordt een overzicht geboden van cultuurhistorische waarden die reeds formeel beschermd zijn, anderzijds wordt de lijst van karakteristieke objecten geactualiseerd op basis van een cultuurhistorische inventarisatie.'

1.4 Opzet

In hoofdstuk 2 wordt allereerst ingegaan op de ruimtelijke karakteristiek van het gebied, waarbij aandacht wordt besteed aan aanwezige historisch-stedenbouwkundige waarden. Daartoe wordt onder meer een overzicht geboden van de waardevolle gebieden, waaronder het rijksbeschermd dorpsgezicht Park-Nuenen en twee potentiële gemeentelijk dorpsgezichten. In hoofdstuk 3 en 4 worden de rijksmonumenten respectievelijk gemeentelijke monumenten beschreven. Hoofdstuk 5 bevat een overzicht van objecten die voorbestemd zijn als gemeentelijk monument. In hoofdstuk 6 volgt de lijst van karakteristieke objecten in het plangebied Nuenen-Centrum, die op basis van een uitgevoerde inventarisatie is opgesteld.

Hoofdstuk 7 van deze rapportage tot slot bevat een verantwoording van de werkwijze en een toelichting van de gehanteerde systematiek van waardering en selectie voor karakteristieke objecten. Dit gedeelte van de rapportage geeft een beschrijving van de vooraf opgestelde criteria die gehanteerd zijn om de cultuurhistorische waarde van objecten op uniforme wijze vast te stellen.

2 Ruimtelijke karakteristiek

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt de ruimtelijke karakteristiek van het gebied Nuenen-Centrum bondig beschreven. Omdat grote delen van dit gebied vallen binnen een rijksbeschermd dorpsgezicht (Park-Nuenen), respectievelijk twee potentiële gemeentelijke beschermde dorpsgezichten (Papenvoort/Houtrijk en Berg/Linden), wordt de ruimtelijke karakteristiek in belangrijke mate geduid aan de hand van passages uit de betreffende redengevende beschrijvingen. Aanvullend op deze beschrijvingen wordt het deelgebied 'Kerkstraat, Parkstraat, Lindenlaan' uitgelicht, dat vanwege zijn historisch-stedenbouwkundige structuur en de aanwezige bebouwing als karakteristiek beschouwd kan worden.

2.2 Rijksbeschermd dorpsgezicht Park-Nuenen

Op 16 juni 2008 is het gebied Park-Nuenen aangewezen als rijksbeschermd dorpsgezicht. In de toelichting bij het besluit tot aanwijzing wordt ingegaan op de karakteristiek van dit gebied en de te beschermen waarden. In deze paragraaf is het gedeelte van de redengevende beschrijving weergegeven, dat betrekking heeft op de huidige historisch-stedenbouwkundige karakteristiek en de waardering.

"Huidig ruimtelijk karakter

(...) Stedenbouwkundig vormt het gebied Park-Nuenen één geheel met Berg en sluit matig aan op de latere, achterliggende woonwijken. Markant is het gegeven dat Park en Berg twee driehoekige pleinen zijn, waartussen een verbindingsstraat loopt (eveneens Berg genaamd). De plattegrond van de oude kom krijgt door de aanwezigheid van deze twee polen een haltervormige structuur. De verbindingsstraat Berg sluit qua bebouwingsschaal aan op Park.

Anno 1992 biedt Park-Nuenen nog een nagenoeg ongeschonden aanblik van een vooroorlogs dorpsplein. De driehoekige structuur met de overheersende groenvoorzieningen bepaalt het aanzicht en bindt de, sterk in grootte, hoogte en rooilijn verschillende, bebouwing. De kwaliteit van deze nagenoeg geheel vooroorlogse bebouwing is zeer hoog. Grootschalige complexen zoals kerk, pastorie en klooster worden afgewisseld met vrijstaande of kleine blokjes laat 19de-eeuwse dorpswoonhuizen en bedrijfsgebouwtjes.

Veelal betreft het bakstenen eenlaags panden onder zadeldak, een enkele keer (met name aan de zijde van Berg), een groter herenhuis of villa. Aan de oostelijke zijde overheersen één- en tweelaags woonhuizen uit de periode 1900-1930. Hier ontstaat een gevarieerd beeld door de afwisselend parallel aan de straat en haaks op de straat geplaatste kappen. Van belang zijn de particuliere tuinen, door bakstenen muurtjes of hekwerken (Park 3) van de straat gescheiden. Soms staan er nog oude bomen (Park 3, 55).

De bestrating van het gebied bestaat voor het grootste deel uit gebakken klinkers, gecombineerd met betonnen tegels voor de stoepen. Incidenteel zijn er resten van een straatbeplanting met linden. Zowel bebouwing als structuur hebben een hoge mate van gaafheid.

Nadere typering te beschermen waarden

Bij de ‘verstedelijking’ van het tot circa 1880 nog agrarische Park, een uitbreiding van de oude kom van Nuenen, is geen omlijnd stedenbouwkundig plan gehanteerd: alle bebouwing is door individueel particulier initiatief aan een bestaande structuur gekomen. In het betrekkelijk kleine gebied is de grote verscheidenheid aan functies en de daaruit voortvloeiende variatie aan type gebouwen karakteristiek. Naast kerk, pastorie en brouwerij staan er woonhuizen, herenhuis, villa, klooster, werkplaats en cafés. Deze bebouwing heeft een hoge architectuurhistorische waarde en is, met name bij de rijksmonumenten, tot in de detaillering gaaf. Van belang is dat de bebouwing soms sterk verschilt in schaal, materiaalgebruik (baksteen en pleister) en rooilijn. Doordat het gebied Park-Nuenen in relatief korte tijd werd gebouwd (circa 1880-1920) en er nadien slechts marginale veranderingen zijn opgetreden, is er, ondanks de verscheidenheid, toch een hecht verband tussen de verschillende gebouwen ontstaan. Deze eenheid wordt bevorderd door de aanwezigheid van het park, dat de aanblik van het gebied beheerst en in samenhang met de omliggende bebouwing een typisch dorps karakter schept. De restanten van oorspronkelijke bestrating en straatbeplanting dragen hier ook aan bij.

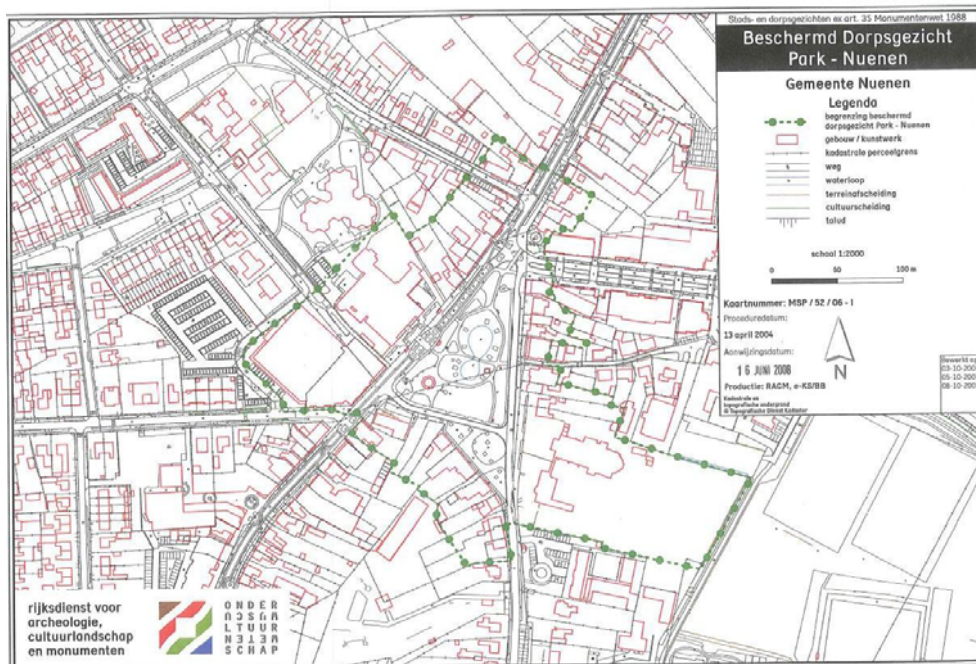
Waardering

Het gebied Park-Nuenen is van belang als bijzondere uitdrukking van een geestelijke ontwikkeling (cultuurhistorische waarden).

Daarnaast is het gebied van belang vanwege:

- de bijzondere samenhang van functies, schaal, verschijningsvorm van bebouwing, wegen, groenvoorzieningen en openbare ruimte, mede in relatie tot de lokale ontwikkelingsgeschiedenis (historisch-ruimtelijke of stedenbouwkundige waarden);
- de hoogwaardige kwaliteit van de aanwezige bebouwing (monumenten) en hun groepering in relatie met groenvoorziening en wegen (situationele waarden);
- de herkenbaarheid van de oorspronkelijke historisch-ruimtelijke structuur, bebouwing en functionele opzet als geheel (gaafheid/herkenbaarheid);
- de architectonische gaafheid van de oorspronkelijke bebouwing (gaafheid/herkenbaarheid).¹

1 Rijksdienst voor Archeologie, Cultuurlandschap en Monumenten, 2007

Begrenzing rijksbeschermd dorpsgezicht Park-Nuenen

Vijver ter plaatse van het driehoekige dorpsplein Park

2.3 Potentieel gemeentelijk dorpsgezicht Papenvoort/Houtrijk

De gemeente Nuenen streeft ernaar het gebied Papenvoort/Houtrijk aan te merken als beschermd dorpsgezicht. In 2001 is door het Monumenten Advies Bureau een redengevende beschrijving opgesteld voor het gemeentelijk beschermd dorpsgezicht 'Papenvoort/Houtrijk'. In het genoemde onderzoek worden de volgende historische bestandsdelen (structuren) genoemd, die karakteristiek en beschermenswaardig zijn:

“Algemeen

- Een in gave staat verkerende historische stedenbouwkundige structuur, deels daterend uit de tweede helft van de 19de eeuw, echter mede bepaald door oudere wegenstructuren.

Straten en pleinen

- Situering, verloop en profiel van Papenvoort en Houtrijk, inclusief het 'pleintje' op het punt van hun splitsing, die de historische hoofdwegen vormen binnen de stedenbouwkundige structuur van het gebied.
- Padenstelsel in park Houtrijk

Verkavelingsstructuren

- Begrenzing van kavels, grotendeels van 19de-eeuwse oorsprong, hier en daar gebaseerd op oudere structuur;
- Invulling kavels met meestal vrijstaande panden omgeven door ruime tuinen met veel groen.

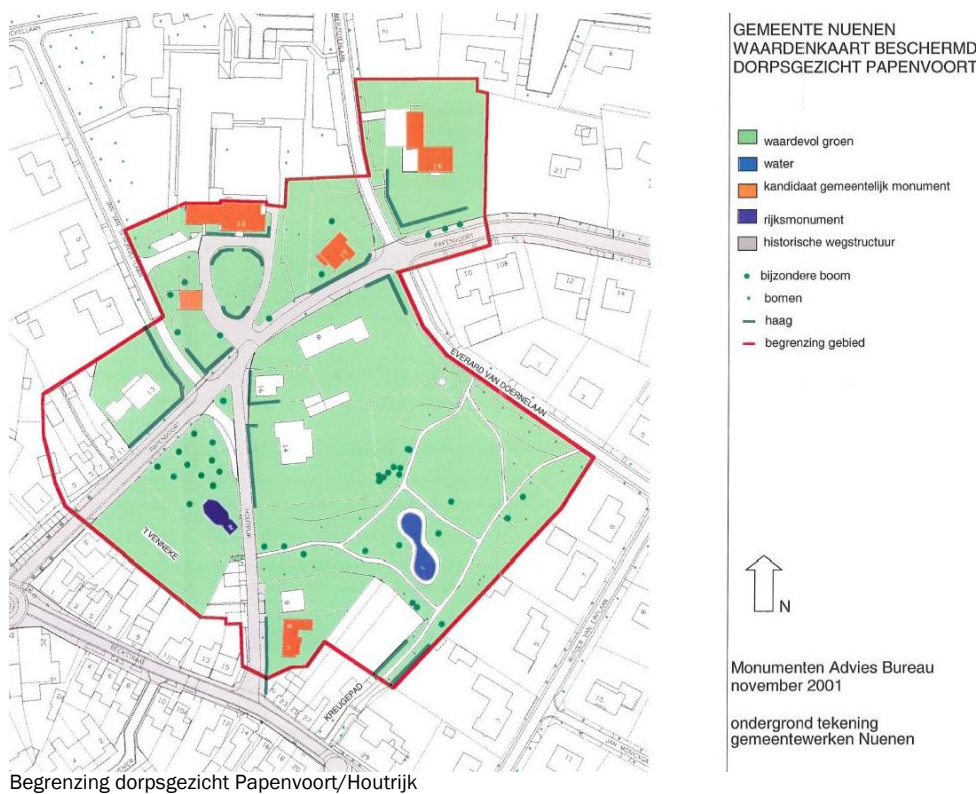
Bouwkundige objecten

- Karakteristiek zijn alle in hoofdvorm naar de functionele en ruimtelijke ontwikkelingsgeschiedenis van het gebied verwijzende bouwkundige objecten of relictten hiervan. Hierin onderscheid men:
 - o Aspirant gemeentelijke monumenten, waaronder villa's en luxe woningen uit de tweede helft 19de en eerste helft 20ste eeuw, het kerkje, dat rijksmonument is.
 - o Overige historische, maar niet monumentale bebouwing, die in verschijningsvorm, type en schaal aansluit op de historische bebouwingskarakteristiek.
- Karakteristiek is de meestal vrijstaande situering van deze objecten op kavels van wisselende grootte. In enkele gevallen is sprake van een prominente situering in een zichtlijn.

Groenelementen

- Alle op de lijst van bijzondere bomen geplaatste groenelementen
- Laanbeplanting langs de Papenvoort, en karakteristieke grasbermen langs alle straten in het gebied
- Grotere groepen historische groenelementen in openbare groenstructuren (park Houtrijk en 't Venneke, kerktuin en tuinen.
- Park Houtrijk met aanleg, reliëf, padenstelsel, vijver en groenelementen.

— Historische erfafscheidingen in de vorm van hagen, verspreid over het gebied.”²

De samenhang tussen bebouwing en groen is kenmerkend voor het dorpsgezicht Papenvoort/Houtrijk

² Monumenten Advies Bureau, 2001b

2.4 Potentieel gemeentelijk dorpsgezicht Berg/ Linden

De gemeente Nuenen streeft ernaar het gebied Berg/Linden aan te merken als beschermd dorpsgezicht. In 2001 is door het Monumenten Advies Bureau een redengevende beschrijving opgesteld voor het gemeentelijk beschermd dorpsgezicht 'Papenvoort/Houtrijk'. In het genoemde onderzoek worden de volgende historische bestandsdelen (structuren) genoemd, die karakteristiek en beschermenswaardig zijn:

"Algemeen

- Een in gave staat verkerende historische stedenbouwkundige structuur, die door de tijd heen tot stand is gekomen, op basis van een in kern middeleeuwse structuur.

Straten en pleinen

- Situering, verloop en profiel van Berg, Beekstraat, Papenvoort, Houtrijk, het plein rond de Lindenboom en het pad Achter de Heggen, die de historische wegen vormen binnen de stedenbouwkundige structuur van het gebied.

Verkavelingsstructuren

- Begrenzing van kavels, grotendeels van pre-20ste-eeuwse oorsprong.
- Invulling kavels met merendeels panden aan de rooilijn

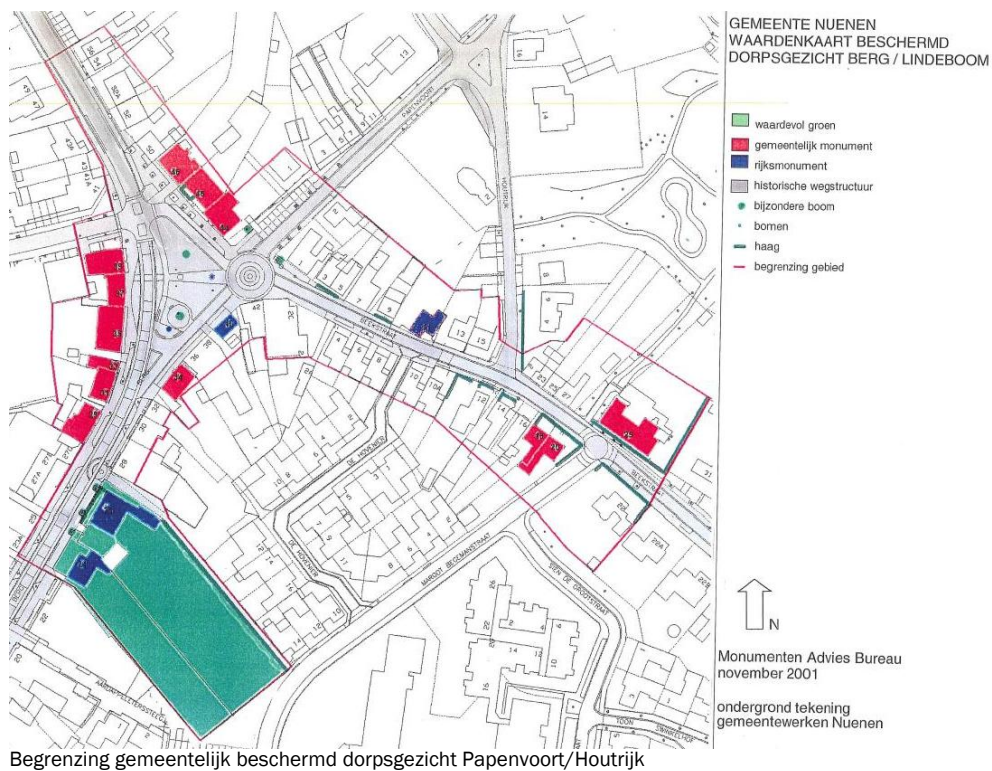
Bouwkundige objecten

- Karakteristiek zijn alle in hoofdvorm naar de functionele en ruimtelijke ontwikkelingsgeschiedenis van het gebied verwijzende bouwkundige objecten of relictten hiervan. Hierin onderscheidt men:
 - o Rijksmonumenten en gemeentelijke monumenten, waaronder vooral dorpswoningen uit de 19de eeuw.
 - o Overige historische, maar niet monumentale bebouwing, die in verschijningsvorm, type en schaal aansluit op de historische bebouwingskarakteristiek.
 - o Karakteristiek is voor het grootste deel van de bebouwing de situering aan de rooilijn, de enkele bouwlaag en de kap evenwijdig aan de straat.

Groenelementen/tuinen/erfafscheidingen/overigen

- Alle op de lijst van bijzondere bomen geplaatste groenelementen.
- Laanbeplanting langs de Berg en de Beekstraat.
- Overige bomen in de openbare ruimte.
- Grote groepen historische groenelementen in diverse tuinen en openbare groenstructuren.
- De historische tuinen van Berg 24 en 26.
- Historische erfafscheidingen in de vorm van hagen, verspreid over het gebied.
- De rijksmonumenten op het plein bij de Lindeboom: de dorpspomp en het Van Gogh monument."³

³ Monumenten Advies Bureau, 2001a

2.5 Karakteristiek deelgebied 'Parkstraat, Kerkstraat en Lindenlaan'

De Parkstraat is een oude doorgaande weg, die liep vanaf de kern Nuenen richting Tongelre. De Lindenlaan was een akkerweg, die voorheen de verbinding vormde tussen de buurtschappen Heuvel en Het Hoekje. In de 19de eeuw werd de Kerkstraat, die tot dat moment vooral een lokale verkeersfunctie vervulde, een belangrijke verbindingsweg als gevolg van de aanleg van een station nabij het buurtschap Nuenen Eind (Een-eind). In de periode 1890-1930 zijn de drie wegen geleidelijk bebouwd (zie navolgende topografische kaarten uit 1900, 1928 respectievelijk 1953). Deze stedenbouwkundige ontwikkeling lag in het verlengde van de uitbreiding van het dorp richting het Park, zoals die in de periode 1880-1920 plaatsvond. In de naoorlogse periode is de bebouwingsstructuur langs de Parkstraat, Kerkstraat en Lindenlaan verder verdicht.

Algemeen

- Een herkenbare historische stedenbouwkundige structuur, daterend uit het eerste kwart van de 20ste eeuw, echter mede bepaald door oudere wegenstructuren.

Straten

- Parkstraat, Kerkweg en Lindenlaan vormen historische wegen binnen de huidige stedenbouwkundige structuur van het gebied. Situering, verloop en profiel van de wegen zijn te herleiden tot de ruimtelijke situatie van vóór 1900. Het karakter van de voormalige akkerweg Lindenlaan duidelijk afwijkt van de doorgaande verbindingswegen Parkstraat en Kerkstraat.

Verkavelingsstructuur

- Begrenzing van kavels, gedeeltelijk van pre-20ste-eeuwse oorsprong;
- Wisselende rooilijnen;
- Voortuinen van geringe diepte voor de bebouwing;
- Diepe achtertuinen ter plaatse van voormalige akkergronden, waarbij de inrichting ten noorden van de Lindenlaan gedeeltelijk terug te voeren is op de oude perceleering.

Bouwkundige objecten

- Karakteristiek zijn alle in hoofdvorm naar de functionele en ruimtelijke ontwikkelingsgeschiedenis van het gebied verwijzende bouwkundige objecten of relictten hiervan.
- Het gaat daarbij onder meer om historische, maar niet monumentale bebouwing, die te typeren is als vroeg 20ste-eeuwse sociale woningbouw. Kenmerkend voor deze bebouwing zijn de verschijningsvorm (symmetrisch hoofdvorm, baksteendetaileringen, poortjes, etc.) en schaal (aaneengebouwd). Daarnaast komt in dit deelgebied een groot aantal dorpswoningen en villa's uit de periode 1920-1940 voor;
- Een bijzonder complex langs de Kerkstraat bestaat uit het parochiehuis met bijbehorende woning en basisschool met bijbehorende directeurswoning. Dit ensemble wordt versterkt door de omliggende groenstructuur.

Groenelementen

- restanten laanbeplanting langs de Parkstraat

Topografische kaart 1900 (bron: www.watwaswaar.nl)Topografische kaart 1928 (bron: www.watwaswaar.nl)Topografische kaart 1953 (bron: www.watwaswaar.nl)

Foto uit circa 1953 met op de voorgrond enkele panden aan het Park (nrs. 63-75) en daarachter de woonhuizen langs de Parkstraat (bron: <http://janvanbakel.nl/Nuenen/Kerktoeren.htm>)

3 Rijksmonumenten

Adres	Beekstraat 11
Plaats	Nuenen
Code	30817
Naam object	
Type	Bestuursgebouw
Bouwjaar	1734
Beschrijving	Ten dele gepleisterd dwarshuis onder pannen zadeldak tussen puntgevels met vlechtingen. In een der zijgevels jaartalankers: 1734. De voorgevel heeft een houten deuromlijsting met hardstenen voluten tegen de neuten en drie vensters met zesruitsschuiframes. Achtervleugel onder pannen zadeldak tussen puntgevel, evenwijdig aan het pand zelf.
Waardering	Geen waardering opgenomen in monumentenbeschrijving
	

Adres	Berg
Plaats	Nuenen
Code	RM-518013
Naam object	
Type	Pomp
Bouwjaar	1890-1899
Beschrijving	Inleiding Het betreft een markant onder de eeuwenoude Nuenense etagelinde gesitueerde DORPSPOMP uit het vierde kwart van de negentiende eeuw. Een identieke pomp (zonder vergaarbak) staat aan de Steenweg te Boxmeer en (in 1975 geplaatst) op de Markt in Oirschot. Omschrijving De gietijzeren waterpomp heeft de vorm van een classicistisch gedetailleerde kolom met ronde schacht en schachtringen, rustend op een basement en bekroond door een bol. Aan de achterzijde is een smeedijzeren gekrulde pomparm te bedienen, waardoor het water via een zuiger in de kolomcilinder omhoog gehaald wordt en via de tuit of kraan aan de voorzijde naar buiten stroomt. Het water wordt opgevangen in een gietijzeren kelkvormige vergaarbak, voorzien van een afvoer. Ook kan een emmer worden opgehangen aan het opstaande lipje aan de tuit. Blijkens een ingegoten inscriptie op het basement is de pomp gegoten door 'IJzergieterij De Prins van Oranje te 's Hage'.
Waardering	De dorpspomp is van algemeen belang. Het object heeft cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van de ontwikkeling van de watervoorziening op het platteland en is tevens van belang voor de typologische ontwikkeling van de industrieel vervaardigde dorpspompen. Het heeft ensemblewaarden als onderdeel van een groter geheel dat cultuurhistorisch, architectuurhistorisch en stedenbouwkundig van belang is, met name door de samenhang met de markante dorpslinde en het dorpsplein. Het is gaaf bewaard gebleven en als industrieel serieproduct langzamerhand zeldzaam geworden.

Adres	Berg
Plaats	Nuenen
Code	RM-518014
Naam object	
Type	Gedenkteken
Bouwjaar	1932
Beschrijving	Inleiding Op het driehoekige plein Berg bevindt zich naast de eeuwenoude linde een natuurstenen MONUMENT ter ere van Vincent van Gogh, vervaardigd door Hildo Krop in 1932. Omschrijving Het monument bestaat uit een uit zeven delen samengestelde gescharreerde molensteen, waarop een gebosseed, asymmetrisch opstaand gedeelte geplaatst is. De molensteen rust op een sokkel van zeven stenen. Op de rand van de molensteen staat de inscriptie: "In dit dorp werkte Vincent van Gogh dec. 1883-nov. 1885". In het enigszins excentrisch geplaatste opstaande deel is het goudkleurig geschilderde symbool voor de zon gehakt.
Waardering	Het monument is van algemeen belang. Het heeft cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van de band tussen Nuenen en de kunstenaar Vincent van Gogh, zoals deze in het interbellum herdacht werd en is tevens van belang voor de typologische ontwikkeling van het herinneringsmonument. Het heeft kunsthistorisch belang als voorbeeld van het werk van Hildo Krop. Het heeft ensemblewaarden als onderdeel van een groter geheel dat cultuurhistorisch, architectuurhistorisch en stedenbouwkundig van belang is, mede door de samenhang met dorpslinden en dorpsplein. Het is als voorbeeld van een openbaar monument op het Brabantse platteland zeldzaam.

Adres	Berg 24
Plaats	Nuenen
Code	RM-30818
Naam object	
Type	Woonhuis
Bouwjaar	Circa 1870
Beschrijving	Huis onder schilddak en met lijstgevel, waarin middenrisaliet, gepleisterde hoekpilasters, geprofileerde kroon- en waterlijst, vensteromlijstingen met afgeronde bovenhoeken en kuiven in stucwerk. Midden 19e eeuw.
Waardering	Geen waardering opgenomen in monumentenbeschrijving
	

Adres	Berg 26
Plaats	Nuenen
Code	RM-30819
Naam object	
Type	Kerkelijke dienstwoning
Bouwjaar	ca 1764, verbouwd 1958
Beschrijving	Ned.Herv.pastorie. Huis met lijstgevels en dwars schilddak, gekarteld fries onder de daklijst aan de achtergevel, in de voorgevel jaarankers 1764. Van 1879 tot 1882 woonhuis van Vincent van Gogh. Gerestaureerd in 1958. Aan de tuinzijde uitgebouwde berg-ruimte (v.m. atelier van Vincent van Gogh).
Waardering	Geen waardering opgenomen in monumentenbeschrijving
	

Adres	Berg 37-39
Plaats	Nuenen
Code	RM-526832
Naam object	
Type	Winkel-woonhuis
Bouwjaar	18e of 19e eeuw
Beschrijving	Inleiding Winkelwoonhuis in smal langgerekt bouwvolume onder zadeldak met een wolfseinde, gebouwd in ambachtelijk-traditionele trant en daterend uit XVIII B. Het pand is gelegen in de kom van het dorp aan een kruising van wegen. Omschrijving Eenlaags winkelwoonhuis boven een gepleisterde, grijs geschilderde plint opgetrokken in kruisverband met oranjebruine handgevormde baksteen van groot formaat. Het is links aangebouwd tegen het belendende pand en staat rechts vrij. Het zadeldak, dat rechts iets is afgewolfd, is gedekt met gesmoorde Hollandse golfpannen. Zowel het woonhuis links (37) als de winkel rechts (39) hebben een eigen gemetselde schoorsteen op de nok. De voor-gevel van het woonhuis is onregelmatig ingedeeld. Aan weerszijden van de vernieuwde voordeur met gedeeld bovenlicht en gepleisterde omlijsting bevinden zich twee vensters met tweeruits schuifraam en achtruits bovenlicht in geprofileerde kozijnen. Onder en boven rollagen. In de kozijnen zitten duimen. Drie van de vier vensters hebben lekdorpels. Door de voorgevel heen steken twee opgelegde balkkoppen. Een zware eiken muurplaat is zichtbaar achter de zinken mastgoot. De voorgevel van de winkel is vergelijkbaar en eveneens onregelmatig ingedeeld. De vernieuwde winkeldeur rechts heeft een geprofileerd bovenkalf en drieruits bovenlicht in geprofileerd kozijn. Uiterst rechts een smal venster met schuifraam en bovenlicht met kruisroeden. Rechts een luik. Links naast de winkeldeur twee identieke vensters met ongedeeld schuifraam en achtruits bovenlicht. Donkergroene dubbele luiken. De kozijnen en ramen zijn wit, de deuren bruin, de plint, lekdorpels en muurplaat grijs geschilderd. De rechter zijgevel heeft op zolderniveau een tweeruits schuifraam en staafankers. Langs de dakschuinte van het achterdakvlak, dat lager aanzet en een lichte welving vertoont een speciezoom.

Waardering	Het winkelwoonhuis uit XVIII B is van algemeen belang. Het pand heeft cultuurhistorische waarde als uitdrukking van een sociaal-economische ontwikkeling, als voorbeeld van een winkelwoonhuis op het platteland. Het pand heeft architectuurhistorische waarde vanwege de in- en uitwendig gaaf behouden hoofdstructuur en het traditionele materiaalgebruik. Het pand is bouwhistorisch van belang vanwege de in het zicht gelaten onderdelen van de constructie. Het pand heeft typologische zeldzaamheidswaarde als vroeg voorbeeld van een gecombineerd winkelwoonhuis. Het pand is straatbeeldbepalend en draagt op substantiële en geleedende wijze bij aan de historische beleving van het beschermde dorpsgezicht Nuenen.
	

Adres	Berg 40
Naam object	
Type	Woonhuis
Bouwjaar	18 ^{de} of begin 19 ^{de} eeuw
Beschrijving	Dwars woonhuis met schilddak, vensters met kleine roedeverdeling en met luiken. 18e of begin 19e eeuw. Goed voorbeeld van de vroegere woning- en werkplaats van de ambachtsman in het dorp.
	

Adres	Papenvoort 2
Plaats	Nuenen
Code	RM-30821
Naam object	N.H. Kerk
Type	Kerk en kerkonderdeel
Bouwjaar	1824
Beschrijving	Ned.Herv.Kerk Langwerpig achtkant zaalgebouw uit 1824.
Waardering	Geen waardering opgenomen in monumentenbeschrijving
	

Adres	Park
Plaats	Nuenen
Code	RM-518015
Naam object	
Type	Welzijn, kunst en cultuur
Bouwjaar	1920
Beschrijving	MUZIEKTENT in een in 1920 aangelegd park. Het object wordt aan alle zijden omgeven door de eveneens Park genaamde straat. Het huidige park is gelegen op een driehoekig terrein dat tot omstreeks 1885 heeft gefunctioneerd als grasvlakte met drenkkuil, en toen bekend stond onder de naam Heieind. Vanaf 1886 werd het gebied gebruikt als bleekweide voor het aan Park 3 gelegen zusterklooster. Na de bebouwing van de randen van het gebied besloot men in 1920 de bleek om te vormen tot een openbaar park in Engelse landschapstijl, waarbij op de plaats van de drenkkuil een vijver met bruggetje werd aangelegd. Slingerende paden leiden langs gazons, afgewisseld met borders. Verschillende bomen zijn inmiddels tot volle wasdom gekomen, waaronder valse christusdoorn, linde, beuk, ceder, plataan, Spaanse aak en kastanje. Tot de oorspronkelijke aanleg behoort de muziekkiosk.
Waardering	Geen waardering opgenomen in monumentenbeschrijving
	

Adres	Park 3
Plaats	Nuenen
Code	RM-518008
Naam object	St. Elisabethgesticht
Type	Sociale zorg, liefdadigheid
Bouwjaar	1886, verbouwd circa 1930
Beschrijving	Inleiding Het voormalige KLOOSTER van de Zusters van de Sociëteit van Jezus, Maria en Jozef (J.M.J.) is een de westelijke zijde van Park overheersend blokvormig, symmetrisch opgezet congregatieklooster met twee in de rooilijn uitspringende vleugels. Het is opgetrokken in Neo-Renaissancestijl met elementen van de Neo-Gotiek. Het klooster, dat bekend stond onder de naam H. Elisabethgesticht, werd in 1887 gebouwd met de fondsen uit de nalatenschap van de in 1884 gestorven Mgr. J. Cuijten, de in Nuenen geboren president van de Sociëteit van J.M.J. In 1937 is het gebouw aan de noordoostelijke zijde uitgebreid met een niet binnen de bescherming vallend verpleegtehuis annex kraamkliniek. Ook de achterliggende kapel uit circa 1955, tegenwoordig in gebruik als raadzaal, valt buiten de bescherming. Het klooster heeft als zodanig gefunctioneerd tot 1977, waarna het als sociaal-cultureel centrum in gebruik werd genomen. Het gebouw is rond 1997-1998 gerenoveerd. Omschrijving Het pand bestaat uit een tweelaags hoofdgebouw op rechthoekige plattegrond, voorzien van een plat dak met schilden, waarop lei in maasdekking ligt. Het silhouet wordt verlevendigd door een risalerende middenpartij met trapgevel en een viertal schoorstenen op de hoeken van het dak. Tegen beide zijden van het hoofdgebouw is, met de nokrichting haaks op de straat, een in de rooilijn uitspringende zijvleugel geplaatst. Deze eenlaags vleugels hebben zadeldaken met verbeterde Hollandse pannen en zijn aan de straatzijde voorzien van een trapgevel. De gevel van het hoofdgebouw is opgetrokken in baksteen, heeft een hardstenen plint, wordt afgesloten door een gemetselde keperbooglijst en bestaat uit zeven vensterassen. Op de centrale middenrisaliet met de ingangspartij na, zijn op begane grond en etage in alle assen van hardstenen dorpels voorziene, zesruits openslaande vensters onder segmentboog geplaatst. Bij de vensterbogen is het metselwerk gesierd met zandstenen blokjes en (in de middenrisaliet) banden.

	In de middenrisaliet is op de begane grond een via twee hardstenen treden bereikbare (omstreeks 1960 vernieuwde) vleugelpaneeldeur onder rondboog aangebracht. In het boogveld is boven de hardstenen latei neogotisch aaswerk aangebracht (een zeslobbige rozet, geflankeerd door visblaasmotieven) dat gevuld is met glas-in-lood-panelen (met IHS-monogram en florale motieven). Naast de deur is een tweedelige hardstenen brievenbus ingemetseld met de tekst "Rector / Zusters". Boven de boog is een hardstenen plaat ingemetseld waarop de tekst "H. Elisabeth / Gesticht". De eerste verdieping van de risaliet wordt door een hardstenen waterlijst gescheiden van de onderste zone. De verdieping heeft een natuurstenen beeld van de H. Elisabeth met console en baldakijn, dat wordt geflankeerd door twee smalle hoge rondboogvensters. Beeld en vensters liggen binnen een omvattende rondboognis. In de topgevel, die wordt bekroond met een natuurstenen kruis, is een vierruits venster aangebracht. De voorgevels van de zijvleugels hebben op de begane grond twee achtruits openslaande vensters onder segmentboog. Ter hoogte van de trapgevel is op de etage een tweetal vierruits vensters onder rondboog aangebracht, waarboven een zeslobbig rondvenster. De met natuurstenen platen afgedekte trapgevels worden bekroond door een smeedijzeren pinakel. In het interieur is onder meer van belang de hal met geschilderd marmerwerk, tochtportaal met vleugelpaneeldeur en in Empire-stijl uitgevoerd half rond bovenlicht. Op begane grond en etage voert een over de gehele breedte van het gebouw aangelegde gang naar de aangelegene kamers. Aan de zuidelijke zijde bevindt zich een trapportaal. De houten trap heeft eenvoudige houten balusters en een dito, kolomvormige hoofdbaluster. In het gehele pand bevinden zich zeer eenvoudige gestuukte plafonds en paneeldeuren. Aan de noordelijke zijde heeft omstreeks 1960 een renovatie plaatsgevonden. Onder meer het daar gelegen trapportaal is vernieuwd. De ondiepe voortuin met gazons en jonge aanplant is van de straat gescheiden door een gietijzeren pijlpuntenhek met twee poorten. Aan de zuidelijke zijde staat een bakstenen tuinmuur met gecementeerde plint en ezelsrug.
--	--

Waardering	Het klooster is van algemeen belang. Het heeft cultuurhistorische waarde als voorbeeld van een geestelijke ontwikkeling, namelijk de bloei van orden en congregaties in de late negentiende eeuw en is tevens van belang als voorbeeld van de typologische ontwikkeling van het congregatie klooster in Noord-Brabant. Het is architectuurhistorisch van belang vanwege de stijl en de ornamentiek en als voorbeeld van het eenvoudige herenhuisachtige congregatieklooster. Het heeft ensemblewaarden vanwege de samenhang met de overige bebouwing van het park.
	

Adres	Park 11
Plaats	Nuenen
Code	RM-518010
Naam object	
Type	Woonhuis
Bouwjaar	Circa 1920-1930
Beschrijving	Inleiding Het blokvormige WOONHUIS Park 11 werd in 1933 ontworpen door de Eindhovense architect F. Wolters en staat bekend als het 'Huis met de Bollen'. Het betreft een huis dat de typische, symmetrische opzet heeft van de negentiende-eeuwse herenhuizen, maar in dit geval voorzien van een rijke bakstenen ornamentatie in de stijl van de Amsterdamse School. Ook zijn elementen uit de architectuur van K.P.C. de Bazel te herkennen. Omschrijving Het tweelaags woonhuis op rechthoekige plattegrond is voorzien van een schilddak met verbeterde Hollandse pannen. De gevels zijn opgetrokken in verschillende kleuren rode en gele baksteen. De voorgevel heeft een conservatieve gevelindeling en maatvoering: centraal in de middenrisaliet ligt in een portaal de voordeur, terwijl links en rechts hiervan op begane grond en verdieping telkens een venster is aangebracht. Door het expressieve ornamentale gebruik van de baksteen krijgt de gevel echter een zeer ongebruikelijk karakter. Het getrapte metselwerk en het diepe, door een keperboog overwelfde, sterk gedagkante portaal, geven de risaliet een massief karakter, dat nog wordt versterkt door de kunststenen bollen op een bakstenen sokkel. Boven het portaal treedt een sterke verjonging op en krijgt het metselwerk door het aanbrengen van smalle lichten en een meandermotief een minder massief karakter. De risaliet eindigt in een pseudo-dakkapel met zeshoekig, gedeeld venster, waar de geprofileerde houten gootlijst omheen is getrokken. In het portiek is een paneeldeur met smal bovenlicht, gevuld met een glas-in-loodpaneel. Niet alleen de middenrisaliet geeft reliëf aan de gevel. Op de hoeken van de voorgevel zijn over de hoogte van de begane grond zware bakstenen beren gemetseld, terwijl het muurwerk van de tussenliggende ruimte, die voor een groot deel wordt bezet door de gekoppelde schuiframen met gedeelde bovenlichten, ook niet vlak is. De architect heeft hier zeer ondiepe, driehoekige erkers over de volle hoogte van de voorgevel getekend. Tussen de begane grond en de eerste verdieping verjongen deze erkers. Verschillende strekken, cordon- en afdeklijsten en de plint zijn in afwijkende kleuren gemetseld. Ook de veelvuldige toepassing van verticaal metselwerk geeft een afwisselend beeld.

	De noordelijke en zuidelijke gevel, alle opgetrokken in baksteen, hebben een zeer gesloten karakter. De achtergevel heeft een oorspronkelijke achteraanbouw onder plat dak met balkon. De ladderventers zijn op onregelmatige hoogte aangebracht. Het huis wordt van de straat gescheiden door een circa één meter diepe voortuin, voorzien van een eenvoudig smeedijzeren buishek op lage bakstenen pijlers.
Waardering	Het woonhuis is van algemeen belang. Het heeft cultuurhistorisch belang als bijzondere uitdrukking van de sociaal-economische ontwikkeling, namelijk de geleidelijke verdichting van het landelijke Nuenen; het is tevens van belang als voorbeeld van de typologische ontwikkeling van het woonhuis. Het object is van architectuurhistorisch belang door de zeer bijzondere en fantasievolle detaillering in een regionale variant van de Amsterdamse School en als voorbeeld van het oeuvre van de architect Wolters. Het huis is van belang vanwege de architectonische gaafheid van het exterieur. Het heeft ensemblewaarden vanwege de samenhang met de overige bebouwing van het beschermde gezicht Park. Het is van belang vanwege de architectuurhistorische en typologische zeldzaamheid.
	

Adres	Park 35
Plaats	Nuenen
Code	RM-518011
Naam object	Hotel-café Schafrath
Type	Horeca
Bouwjaar	Circa 1890-1900
Beschrijving	Inleiding Hotel-café Schafrath is omstreeks 1895 als hotel gebouwd in Ambachtelijk Traditionele trant. Het blokvormige pand is gelegen aan Park en vanaf het terras op de veranda heeft men uitzicht over het park. Omstreeks 1975 heeft men de haakse achterbouw vervangen door nieuwbouw, die buiten de bescherming valt. In die tijd zijn ook enkele wijzigingen aan de veranda doorgevoerd. Omschrijving Het eenlaags pand heeft een rechthoekige plattegrond en een geknikt zadeldak, belegd met tuile-du-Nord pannen en aan de voorzijde voorzien van vier houten dakkapellen. De voorgevel van het hotel, zoals alle gevels opgetrokken uit machinale baksteen met een gepleisterde plint, ligt parallel aan Park en is over de gehele breedte voorzien van een houten veranda. In het metselwerk zijn een drietal lisenen opgenomen, de gevel heeft smeedijzeren sierankers en wordt aan de bovenzijde afgesloten door een gestuukt fries. Alle gevels zijn witgeschilderd. De voorgevel telt vijf assen. Rechts van het midden bevindt zich een deels vernieuwde paneelvleugel deur met dubbel bovenlicht. De vier vensters zijn voorzien van getoogde zesruits schuiframen. De luifel van de veranda rust op houten kolommen, die gesteld staan op gepleisterde en beschilderde poeren. De noordelijke zijde is afgesloten met houten panelen. Aan de zuidelijke zijde is deze wand deels geopend. De geschulpte sierlijst is vernieuwd. Het interieur heeft nog gedeeltelijk de oorspronkelijke indeling en is voorzien van een circa 1,75 meter hoge houten lambrisering uit omstreeks 1950. Aan de achterzijde geeft het café toegang tot de vernieuwde achteraanbouw.
Waardering	Het hotel annex café is van algemeen belang. Het heeft cultuurhistorisch belang als bijzondere uitdrukking van de ontwikkeling van het Brabantse platteland, het is tevens van belang als voorbeeld van de typologische ontwikkeling van het dorps hotel met veranda. Het is van belang vanwege de architectonische gaafheid van het uiterst eenvoudig gedetailleerde exterieur. Het heeft ensemblewaarden vanwege de markante ligging en de samenhang met de overige bebouwing binnen het park. Het is van belang als zeldzaam voorbeeld van een gaaf en uiterst eenvoudig gedetailleerd dorps hotel.

Adres	Park 53
Plaats	Nuenen
Code	RM-519306
Naam object	
Type	Graf
Bouwjaar	circa 1879
Beschrijving	Inleiding Op het R.K. kerkhof van de H. Clemens te Nuenen gelegen PASTOORSGRAF van Wilhelmus Petrus van Lent, circa 1879. Omschrijving Hardstenen tombe met op de dekplaat een los opgelegd natuurstenen kruis. Onder op de dekplaat in een cirkelvormige uitsparing in hoogrelief een afbeelding van de deugden Geloof, Hoop en Liefde. Daarboven de inscriptie: "Hier rust de weleerwaarde heer Wilhelmus Petrus van Lent / geboren te Lithoyen / den 19 mei 1805 / overleden te Nuenen / den 28 mei 1879 / Bijna 40 jaren pastoor dezer parochie".
Waardering	Het grafmonument is van algemeen belang. Het heeft cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van een sociale en geestelijke ontwikkeling, in het bijzonder de ontwikkeling van de katholieke grafcultuur, het is tevens van belang voor de typologische ontwikkeling van het pastoorsgraf. Het heeft kunsthistorisch belang als voorbeeld van neogotische grafcultuur met aangepaste neomiddeleeuwse detaillering en symboliek. Het heeft tezamen met de calvariegroep ensemblewaarden als onderdeel van een groter geheel dat cultuurhistorisch, architectuurhistorisch en stedenbouwkundig van belang is. Het is gaaf bewaard gebleven.

Adres	Park 53
Plaats	Nuenen
Code	RM-5180001
Naam object	
Type	Graf
Bouwjaar	
Beschrijving	Inleiding Op het R.K. kerkhof van de H. Clemens te Nuenen gelegen PASTOORSGRAF in neogotische stijl van Andreas Pauwels, circa 1882. Het graf ligt vóór de calvariegroep. Omschrijving Hardstenen graftombe met op neogotische gedetailleerde sokkel staand kruis en dekplaat met in hoogreliëf op de hoeken de vier evangelistensymbolen, gevat in een vierpas. Centraal in de dekplaat is in een door een spitsboog omvatte nis in hoogreliëf een kelk met hostie op een gesloten boek afgebeeld. Langs de randen van de dekplaat de inscriptie: "Hier rust de zeer eerw. heer Andreas Pauwels / Geboren te Nieuwkuik 10 april 1826 / bijna 10 jaren pastoor dezer parochie / overleden te Nuenen 25 aug. 1882". Op de voorzijde van de tombe de inscriptie: "Memento".
Waardering	Het grafmonument is van algemeen belang. Het heeft cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van een sociale en geestelijke ontwikkeling, in het bijzonder de ontwikkeling van de katholieke grafcultuur, het is tevens van belang voor de typologische ontwikkeling van het pastoorsgraf. Het heeft kunsthistorisch belang als voorbeeld van de neogotische grafcultuur met aangepaste neo-middeleeuwse detaillering en symboliek. Het heeft tezamen met de calvariegroep ensemblewaarden als onderdeel van een groter geheel dat cultuurhistorisch, architectuurhistorisch en stedenbouwkundig van belang is. Het is gaaf bewaard gebleven.

Adres	Park 53
Plaats	Nuenen
Code	RM-519307
Naam object	
Type	Graf
Bouwjaar	circa 1895
Beschrijving	Inleiding Op het R.K. kerkhof van de H. Clemens te Nuenen gelegen PASTOORSGRAF van Wilhelmus Johannes van Dongen, circa 1895. Omschrijving Hardstenen tombe met op de dekplaat een op een hardstenen sokkel opgesteld marmeren kruis. Op de dekplaat een marmeren plaquette met de afbeelding van palmtakken, kelk en kruisen. Langs de randen van de dekplaat zijn in laagrelief florale motieven aangebracht waarbinnen de inscriptie: "Hier rust de zeer eerbare heer / Wilhelmus Johannes van Dongen / geb. te Zevenbergen 16 april 1834 / overl. te Nuenen 14 maart 1895 / Gedurende 5 jaren en 6 maanden pastoor dezer parochie". Op de zuidelijke zijkant van de tombe zijn in laagrelief zandlopers afgebeeld. Op de voorzijde staat de naam van het atelier: "D.J. Hani-que".
Waardering	Het grafmonument is van algemeen belang. Het heeft cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van een sociale en geestelijke ontwikkeling, in het bijzonder de ontwikkeling van de katholieke grafcultuur, het is tevens van belang voor de typologische ontwikkeling van het pastoorsgraf. Het heeft kunsthistorisch belang als voorbeeld van neogotische grafcultuur met aangepaste neo-middeleeuwse detaillering en symboliek. Het heeft tezamen met de calvariegroep ensemblewaarden als onderdeel van een groter geheel dat cultuurhistorisch, architectuurhistorisch en stedenbouwkundig van belang is. Het is gaaf bewaard gebleven.

Adres	Park 53
Plaats	Nuenen
Code	RM-519305
Naam object	
Type	Calvariegroep
Bouwjaar	circa 1900
Beschrijving	Inleiding Op het achter de H. Clemens gelegen, niet als rijksmonument beschermde R.K. Kerkhof te Nuenen staat een CALVARIEGROEP in neogotische stijl uit omstreeks 1900. Omschrijving De drie witgeschilderde gietijzeren beelden staan op een omstreeks 1985 naar oorspronkelijk voorbeeld vernieuwde bakstenen onderbouw. Deze brede bakstenen onderbouw wordt aan de uiteinden geschoord door twee pijlers, waar op getrapte natuurstenen sokkel de circa een meter hoge beelden van Maria en Johannes de evangelist zijn geplaatst. Centraal op de bakstenen muur staat het circa 1,5 meter hoge kruisbeeld (identiek aan dat op het kerkhof van de St. Willibrordus te Deurne), waarvan het kruis van smeedijzer is vervaardigd.
Waardering	De calvariegroep is van algemeen belang. Het object heeft cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van een sociale en geestelijke ontwikkeling, in het bijzonder de ontwikkeling van de katholieke grafcultuur, het is tevens van belang voor de typologische ontwikkeling van de calvariegroep. Het heeft kunsthistorisch belang als voorbeeld van de fabrieksmatige productie van religieuze beelden. Het heeft ensemblewaarden als onderdeel van een groter geheel dat cultuurhistorisch, architectuurhistorisch en stedenbouwkundig van belang is. Het is gaaf bewaard gebleven en als voorbeeld van een gietijzeren beeldengroep zeldzaam.
	

Adres	Park 53
Plaats	Nuenen
Code	RM-517999
Naam object	
Type	Kerk en kerkonderdeel
Bouwjaar	1871
Beschrijving	Inleiding De R.K. KERK, gewijd aan de H. Clemens, is een ontwerp van K. Weber uit 1871. De driebeukige kruisbasiliek heeft een westtoren van vijf geledingen en een koor met kastenomgang. De neoRomaanse/neoGotische stijl is gebaseerd op de overgang van Romaans naar vroeg-Gotiek. Omstreeks 1910 zijn naar ontwerp van Jan Stuyt kapellen en een sacristie aangebouwd. Zo'n 15 jaar later heeft men aan de noordelijke zijde een stookhuis aangebouwd. Omstreeks 1950 is aan de noordelijke zijde van de kerk een niet binnen de bescherming vallende poort naar het kerkhof gebouwd. Omschrijving De kruisbasiliek heeft een schip van drie traveeën, geflankeerd door zijbeuken en grenzend aan een transept, waarvan de één travee diepe armen driezijdig gesloten zijn. Het koor bestaat uit twee traveeën en een driezijdige sluiting over bijna de volle hoogte. Schip, transept en koor zijn gedekt door zadeldaken met lei in Maasdekkig. De driezijdige sluitingen worden door topgevels gescheiden van de zadeldaken en hebben een lagere nokhoogte. De toren is opgetrokken in machinale baksteen, de rest van het gebouw in handvorm baksteen. De wanden van schip, koor en transept zijn geled door verdiept gelegen rondboogvelden, lisenen, cordon- en waterlijsten in hard- en kalksteen, verspringende tandlijsten en afsluitende rond- en spitsbooglijsten. De bakstenen steunberen van het schip, die, deels opgenomen in de massa van de zijbeuken, markant verrijzen boven de lessenaardaken, zijn afgedekt met kalkstenen blokken. In de lichtbeuk van het schip zijn per travee drie gekoppelde spitsboogvensters geplaatst, waarvan de middelste hoger is dan de flankerende. De zijbeuk heeft per travee twee spitsboogvensters, waarvan de koppen zijn afgesloten door een kalkstenen driepastracering. In de sluitingen van het transept zijn eenvoudige lancetvensters aangebracht, waarvan de omvattende boog is uitgevoerd in kalksteen en deels is geschulpt. Deze detaillering treft men ook aan in de vensters van de koorsluiting. Bovendien is hier maaswerk (dubbele lancet met vijfpastracering, bekroond door een zeslobbige rozet) aangebracht, en zijn de wanden van de koortraveeën voorzien van een achtlobbig roosvenster.

	De toren heeft een vierkante plattegrond en bestaat uit vier geledingen. In de eerste is het portaal aangebracht, voorzien van hardstenen plint, tegen de dagkanten geplaatste colonetten en een in een spitsboog gevat kalkstenen timpaan. Dit laatste is voorzien van een kleine oculus, gevat in een driepasboog. De dubbele, opgeklampte deur is voorzien van smeedijzeren sierbeslag. De deuren aan de noord- en zuidzijde van de toren zijn dichtgezet. Aan de zuidzijde bevindt zich een steen met de inscriptie "prim. lap. pos. W.P. van Lent past. AE. D. J. van Coll, J. Sengers, 28 martii 1871". De geledingen springen, naarmate men hoger komt, geleidelijk in. Belangrijkste elementen zijn een zeslobbig roosvenster in de tweede geleding en twee getrapte, gekoppelde spitsboognissen in de derde geleding. Boven deze nissen wordt zonder gebruik van steunberen of luchtbogen overgegaan tot een octogoon, dat bestaat uit een gesloten onderzijde met (niet meer gebruikte) rondnissen voor wijzerplaten, en een open bovenzijde met galmgaten en (nieuwe) wijzerplaten. De achzijdige naaldspits is voorzien van lei in maasdekking en driehoekige dakkapellen. Tegen de noordelijke gevel van de toren is, deels geïntegreerd in de massa van zijbeuk en toren, over de hoogte van de eerste twee geledingen een achtkantige traptoren aangebracht. In de toren hangt een reeds eerder beschermde klok uit 1490, gegoten door Jan van Venlo. De koorpartij is omstreeks 1910 voorzien van een zevenzijdige, in stijl aangepaste aanbouw onder lessenaardak. De spitsboogvensters zijn voorzien van diefijzers. Centraal is in een risalerend deel, voorzien van een topgevel met getrapt fries en bekronend natuurstenen kruis, een opgeklampte deur geplaatst. Het spitsbogige bovenlicht heeft een eenvoudige gietijzeren tracering. Omstreeks dezelfde tijd zijn aan de noord- en zuidzijde van het koor sacristieruimten aangebouwd. Deze eenlaags gebouwtjes onder zadeldak hebben uiterst eenvoudige spitsboogvensters.
--	---

	In het interieur zijn onder meer van belang het zandstenen hoogaltaar (C. Weber, uitvoering J. Oor, 1872), het Maria-altaar en het H. Hartaltaar (C. Weber en J. Oor, 1878), een eikehouten lezenaar (XIXB), een koperen doopvont (1852), twee marmeren communiebanken (J.Custers, 1927), een Mariabeeld (eind XVII), een H. Clemensbeeld en een H. Jozefbeeld (C. Weber en J. Oor, 1878), een Jacobusbeeld uit omstreeks 1900, twee beelden aan de balustrade van het zangkoor (David, vrouwenfiguur, 1881), een Staakmadonna (XIX), een beeldengroep van de H. Familie (Custers, 1929), zeven houten beelden (waarvan alleen H. Quirinusbeeld met oorspronkelijke polychromie), Custers, 1903-'07, kruisbeeld met zilveren corpus op houten balk (XIX), drie ramen in het priesterkoor (H. Drievuldigheid, Olijfhof, Annunciatie, 1895), geschilderde kruiswegstaties (A. Windhausen, Roermond, tot 1907).
Waardering	De kerk is van algemeen belang. Het gebouw heeft cultuurhistorisch belang als bijzondere uitdrukking van hetatholicisme in het zuiden. Het gebouw heeft architectuurhistorisch belang door de stijl en de detaillering, met name de min of meer romanogotische detaillering en is van belang als voorbeeld van de overgangsfase van neogotiek naar neoRomaans in het oeuvre van de architect Weber. Het heeft ensemblewaarden vanwege de bijzondere situering, verbonden met de ontwikkeling/uitbreiding van Nuenen en vanwege de samenhang met de overige bebouwing aan het Park.
	

Adres	Park 53
Plaats	Nuenen
Code	RM-30822
Naam object	
Type	Kerk en kerkonderdeel
Bouwjaar	
Beschrijving	De toren van de R.K. Kerk vanwege een klokkenstoel met klok van J. van Venlo, 1490, diam. 135 cm. Mechanisch torenuurwerk, M. v.d. Kerkhof.
Waardering	Geen waardering opgenomen in monumentenbeschrijving
	

Adres	Park 55
Plaats	Nuenen
Code	RM-518000
Naam object	
Type	Kerkelijke dienstwoning
Bouwjaar	1910
Beschrijving	Inleiding Tweelaags R.K. PASTORIE van de H. Clemensparochie, gebouwd in 1910. De blokvormige pastorie is opgetrokken in Overgangsstijl. Het gebouw ligt direct ten zuiden van het kerkgebouw. Omschrijving Het gebouw heeft een rechthoekige plattegrond, is twee bouwlagen hoog en heeft een platdak met schilden, waarop lei in Maasdekking is toegepast. De risalerende hoekpartij met hoge schoudergevel bepaalt het aanzien van de gevel. Tegen de risaliet is op de begane grond een driezijdig gesloten erker onder lessenaardak geplaatst. Het gedeelte van de gevel ter linkerzijde van deze risaliet bestaat uit twee vensterassen. Rechts van de risaliet ligt een terugliggend en lager bouwdeel met het portiek, deels onder zadeldak met verbeterde Hollandse pannen. Twee op het dak geplaatste schoorstenen, alsmede een tweetal tegen het dakschild geplaatste met zinken pironen bekroonde dakkapellen, verlevendigen het silhouet. De gevel is opgetrokken uit baksteen en heeft een hardstenen plint. De schoudergevel wordt bekroond door een hoge hardstenen trap, waarop een smeedijzeren windvaan is geplaatst. In het gehele pand zijn houten kruisvensters toegepast, voorzien van openslaande vensters met bovenlichten, rolluiken en kunststenen strekken. In de risaliet zijn afwijkende vensters: boven de erker is een samengesteld houten kruisvenster met de dubbele breedte van de overige vensters. Daarboven verrijzen drie smalle en hoge rondboogvensters. Het middelste venster heeft ongeveer de dubbele hoogte van de flankerende. Het portiek is gevat in een tegen de zijgevel van het hoofdgebouw teniet lopende rondboog. In het portiek een gevelsteen met de inscriptie: "prim. lap. pos. / A. van Grinsven past. / A.J. Prinsen / AED. F. de Greef / H. Sanders / A. van Kemenade / 29 maart 1910. In het portiek ligt een granito-vloer en zijn een marmeren brievenbus en een schoenschraper in het metselwerk opgenomen. Het plafond is kruisvormig gestuukt. Tegen de noordelijke gevel is een gerabatte houten serre op bakstenen plint aangebouwd. Het tot het oorspronkelijk bouwplan horende gebouwtje heeft een platdak.

	De achtergevel heeft dezelfde kruis- en gekoppelde kruisvensters als in de voorgevel. Hier is in de openslaande delen van de vensters echter een extra regel aangebracht. Aan de achterzijde van de aanbouw met het portiek bevindt zich een voormalig koets-huis. In het interieur zijn onder meer van belang: een tochtportaal met paneeldeur en gegraveerd glas, een aangrenzende, aan de zuid-zijde van het gebouw gelegen spreekkamer, de in plattegrond kruisvormige hal met aan de zuidelijke zijde een glasin-lood-venster, voorstellende de Goede Herder, geflankeerd door enge-len, de dito vensters in het trapportaal, voorstellende gestileerde bloemen, de kamer-en-suite aan de achterzijde van het huis, met paneelschuifdeuren. In de hal en de belangrijkste kamers is een met ijzer beslagen plafond met kooflijst. Bijzonder is dat het een licht reliëf heeft doordat het plaatijzer kruisvormig gestempeld is.
Waardering	De pastorie is van algemeen belang. Zij heeft cultuurhistorisch belang als bijzondere uitdrukking van de ontwikkeling van het ka-tholicisme in het zuiden en is tevens van belang voor de typologi-sche ontwikkeling van de pastorie. Zij heeft architectuurhistori-sche waarde vanwege de stijl en de detaillering. Het gebouw heeft ensemblewaarden vanwege de bijzondere betekenis door de situering naast de kerk, nauw verbonden met de ontwikke-ling/uitbreiding van Nuenen en vanwege de samenhang met de overige bebouwing aan het Park.
	

4 Gemeentelijke monumenten

Adres	Beekstraat 18-20 (afzonderlijk bestemd)
Naam object	
Type	Woonhuis
Bouwjaar	1917
Beschrijving en waardering	Zie monumentenbeschrijving 'Nuenen, Beekstraat 18-20, betreft nr. 18 (concept 3)' en 'Nuenen, Beekstraat 18-20, betreft nr. 20 (concept 3)'
	

Adres	Beekstraat 24
Naam object	
Type	Woonhuis
Bouwjaar	1877
Beschrijving	Zie monumentenbeschrijving 'Nuenen, Beekstraat 24'
	

Adres	Beekstraat 26-28 (afzonderlijk bestemd)
Naam object	
Type	Woonhuis
Bouwjaar	1926-1927
Beschrijving en waardering	Zie monumentenbeschrijving 'Nuenen, Beekstraat 26-28, betreft 26 (concept 3)' en 'Nuenen, Beekstraat 26-28, betreft nr. 28 (concept 3)'
	

Adres	Berg 2-4
Naam object	'Villa Erica'
Type	Villa
Bouwjaar	1919; uitbreidingen in 1925 en 1950
Beschrijving en waardering	Zie monumentenbeschrijving 'Nuenen, Berg 2-4'
	

Adres	Berg 6
Naam object	
Type	Woonhuis
Bouwjaar	1849
Beschrijving en waardering	Zie monumentenbeschrijving 'Nuenen, Berg 6'
	

Adres	Berg 29
Naam object	
Type	Gemeentehuis, armkamer, botermijn, cachot, brandspuithuis
Bouwjaar	1874-1875
Beschrijving en waardering	Zie monumentenbeschrijving 'Nuenen, Berg 29'
	

Adres	Berg 31
Naam object	
Type	Woonhuis
Bouwjaar	Circa 1870
Beschrijving en waardering	Zie monumentenbeschrijving 'Nuenen, Berg 31 (concept 3)'
	

Adres	Berg 33
Naam object	
Type	Winkel-woonhuis
Bouwjaar	Voor 1900 en circa 1920
Beschrijving en waardering	Zie monumentenbeschrijving 'Nuenen, Berg 33 (concept 2)'
	

Adres	Berg 34
Naam object	
Type	Woonhuis en werkplaats
Bouwjaar	Circa 1880
Beschrijving en waardering	Zie monumentenbeschrijving 'Nuenen, Berg 34 (concept 2)'
	

Adres	Berg 35
Naam object	
Type	Woonhuis met vm. stoomtimmerfabriek 'Raessens'
Bouwjaar	Circa 1880
Beschrijving en waardering	Zie monumentenbeschrijving 'Nuenen, Berg 35 (concept 2)'
	

Adres	Berg 44
Naam object	
Type	Woonhuis, winkel
Bouwjaar	Voor 1830, 1926 (voorgevel)
Beschrijving en waardering	Zie monumentenbeschrijving 'Nuenen, Berg 44'
	

Adres	Berg 46
Naam object	
Type	Woonhuis
Bouwjaar	Vóór 1800 én circa 1880
Beschrijving en waardering	Zie monumentenbeschrijving 'Nuenen, Berg 46'
	

Adres	Berg 48
Naam object	
Type	Woonhuis en linnenweverij
Bouwjaar	Vóór 1800 én circa 1915
Beschrijving en waardering	Zie monumentenbeschrijving 'Nuenen, Berg 48'
	

Adres	Kerkstraat 2-4 (afzonderlijk bestemd)
Naam object	
Type	Woonhuis
Bouwjaar	Circa 1860
Beschrijving en waardering	Zie monumentenbeschrijving 'Nuenen, Kerkstraat 2' en 'Nuenen, Kerkstraat 4'
	

Adres	Kerkstraat 5
Naam object	
Type	conciërgewoning behorende bij parochiehuis "De Vank"
Bouwjaar	1940
Beschrijving en waardering	Zie monumentenbeschrijving 'Nuenen, Kerkstraat 5 en 7 (concept 1)'
	

Adres	Kerkstraat 6
Naam object	
Type	Woonhuis
Bouwjaar	Circa 1915
Beschrijving en waardering	Zie monumentenbeschrijving 'Nuenen, Kerkstraat 6'
	

Adres	Kerkstraat 7
Naam object	De Vank
Type	Parochiehuis
Bouwjaar	1940
Beschrijving en waardering	Zie monumentenbeschrijving 'Nuenen, Kerkstraat 5 en 7 (concept 1)'
	

Adres	Park 5
Naam object	
Type	Woonhuis, timmerfabriek
Bouwjaar	Circa 1910, 1925
Beschrijving en waardering	Zie monumentenbeschrijving 'Nuenen, Park 5 (concept 2)'
	

Adres	Park 13-17 (afzonderlijk bestemd)
Naam object	
Type	Woonhuis
Bouwjaar	circa 1830; noord- en oostgevel uit circa 1915
Beschrijving en waardering	Zie monumentenbeschrijving 'Nuenen, Park 13', 'Nuenen, Park 15' en 'Nuenen, Park 17'
	

Adres	Park 25
Naam object	Voormalig café Apollo
Type	Woonhuis en café
Bouwjaar	circa 1910
Beschrijving en waardering	Zie monumentenbeschrijving 'Nuenen, Park 25'
	

Adres	Park 33
Naam object	'De Bleek'
Type	Woonhuis; herenhuis
Bouwjaar	1913
Beschrijving en waardering	Zie monumentenbeschrijving 'Nuenen, Park 33'
	

Adres	Park 63, 63a
Naam object	'De Kroon'
Type	Woonhuis, bierbrouwerij 'De Kroon', kousenfabriek en café
Bouwjaar	circa 1878 met oudere kern, herbouw 1992
Beschrijving en waardering	Zie monumentenbeschrijving 'Nuenen, Park 63-63a'
	

Adres	Park 65
Naam object	
Type	Woonhuis
Bouwjaar	1914
Beschrijving en waardering	Zie monumentenbeschrijving 'Nuenen, Park 65'
	

Adres	Parkstraat 39
Naam object	
Type	Woonhuis
Bouwjaar	circa 1860
Beschrijving en waardering	Zie monumentenbeschrijving 'Nuenen, Parkstraat 39'
	

5 Voorbestemde gemeentelijke monumenten

Adres	Berg 55-57
Naam object	
Type	Woonhuis
Bouwjaar	19 ^{de} eeuw, derde kwart
Beschrijving en waardering	Zie monumentenbeschrijving 'Nuenen, Berg 55-57'
	

Adres	Berg 59
Naam object	
Type	Woonhuis
Bouwjaar	1914-1916
Beschrijving en waardering	Zie monumentenbeschrijving 'Nuenen, Berg 59'
	

Adres	Berg 62
Naam object	St. Janshoeve
Type	Boerderij met woning
Bouwjaar	1934
Beschrijving en waardering	Zie monumentenbeschrijving 'Nuenen, Berg 62'
	

Adres	Houtrijk 4-6
Naam object	
Type	Fabrikantenwoning, mosterdfabriekje
Bouwjaar	1903, aangebouwd 1896
Beschrijving en waardering	Zie monumentenbeschrijving 'Nuenen, Houtrijk 4'
	

Adres	Papenvoort 15
Naam object	Voormalige buitenplaats 'Den Bergh'
Type	Woonhuis, villa
Bouwjaar	1930
Beschrijving en waardering	Zie monumentenbeschrijving 'Nuenen, Papenvoort 15'
	

Adres	Papenvoort 15a
Naam object	Voormalige buitenplaats 'Den Bergh'
Type	Weefhuis, bijgebouw van villa (Papenvoort 15)
Bouwjaar	Omstreeks 1870
Beschrijving en waardering	Zie monumentenbeschrijving 'Nuenen, Papenvoort 15a'
	

Adres	Papenvoort 17
Naam object	Papenvoort
Type	Woonhuis, villa
Bouwjaar	1887
Beschrijving en waardering	Zie monumentenbeschrijving 'Nuenen, Papenvoort 17'
	

6 Karakteristieke objecten

Adres	Beekstraat 1
Naam object	
Type	Woonhuis (thans hotel-restaurant 'De Lindehof')
Bouwjaar	1930-1940
Beschrijving	-Baksteen, vlechtingen in topgevel -Hanekammen boven raam- en deurvensters -Boogvormige strek boven twee ronde vensters -Zadeldak met dakkapellen, gedekt met verbeterde Hollandse pannen -Vensters, deur en erker vernieuwd
Waardering	-Cultuurhistorische waarde -Ensemblewaarde
	

Adres	Beekstraat 3-5
Naam object	
Type	Woonhuis
Bouwjaar	1930-1940
Beschrijving	-Asymmetrische indeling voor- en zijgevels -Erker in voorgevel (nr. 5) -Plint van donkere baksteen -Portieken met boogvormige zijvensters -Glas-in-loodvensters -Overkragend, asymmetrisch zadeldak met groot hellend dakvlak, gedekt met verbeterde Hollandse pannen
Waardering	-Cultuurhistorische waarde -Architectuurhistorische waarden -Ensemblewaarde -Gaafheid/herkenbaarheid
	

Adres	Beekstraat 7
Naam object	
Type	Woonhuis-winkel
Bouwjaar	19 ^{de} eeuw, verbouwd circa 1920
Beschrijving	-Eenvoudige dorpswoning -Muurankers in oorspronkelijke zijgevels, voorgevel in de jaren 20 vervangen -Zadeldak met oud Hollandse pannen -In vervallen staat, potentiële bouwhistorische waarde
Waardering	-Cultuurhistorische waarde -Ensemblewaarde -Zeldzaamheid
	

Adres	Beekstraat 9
Naam object	
Type	Woonhuis
Bouwjaar	4 ^e kwart 19 ^{de} eeuw
Beschrijving	-Dubbellaags woonhuis uit einde van de 19de eeuw -Gestuurde gevels -Zadeldak, gedekt met tuile du Nord pannen -Bakstenen sierrand onder dakrand -Vensters vervangen
Waardering	-Cultuurhistorische waarde -Ensemblewaarde
	

Adres	Beekstraat 14
Naam object	
Type	Woonhuis
Bouwjaar	Circa 1920
Beschrijving	-Doorlopende banden van donkere, verticale bakstenen in gevels -Bakstenen dorpels onder vensters -Hardstenen brievenbus -Samengestelde vensters met glas-in-loodramen -Mansardedak, gedekt met tuile du Nord pannen -Verzonken dakgoten
Waardering	-Cultuurhistorische waarde -Architectuurhistorische waarden -Ensemblewaarde -Gaafheid/herkenbaarheid
	

Adres	Beekstraat 22
Naam object	
Type	Woonhuis
Bouwjaar	Circa 1950
Beschrijving	-Wederopbouwwoning in traditionalistische bouwstijl -Boogvlakken met siermetselwerk boven vensters -Meerruits vensters -Eenvoudig bovenlicht boven deur -Zadeldak (vernieuwd)
Waardering	-Cultuurhistorische waarde -Architectuurhistorische waarden
	

Adres	Beekstraat 23-25-27
Naam object	
Type	Woonhuis (voormalige boerderij)
Bouwjaar	Circa 1900
Beschrijving	-Gepleisterde plint -Muurankers -Hanekammen boven vensters -Vernieuwde zesruits schuiframen met luiken (nr. 23-25) -Zaagtand fries onder verzonken dakgoot -Topgevel nr. 27 gewijzigd -Zadeldak, gedekt met muldenpannen
Waardering	-Cultuurhistorische waarde -Architectuurhistorische waarden -Ensemblewaarde -Gaafheid/herkenbaarheid
	

Adres	Beekstraat 30
Naam object	
Type	Boerderij
Bouwjaar	Circa 1900
Beschrijving	-Gepleisterde plint -Sierankers in voorgevel woongedeelte -Hanekammen boven vensters en deur -Vernieuwde vensters en luiken -Getoogde stalvensters met vernieuwde ramen -Zadeldak, gedekt met tuile du Nord pannen -Opvolger van oudere boerderij, gelegen aan driehoekige plaatse langs Beekstraat
Waardering	-Cultuurhistorische waarde -Ensemblewaarde
	

Adres	Berg
MIP-Code	AE076-001064
Naam object	
Type	Tuin, park en plantsoen
Bouwjaar	16e-17e eeuw
Beschrijving	-Dorpslinde of gerechtslinde -Met ijzeren ondersteuning en hek uit 1889. -In etages gesnoeid, 625 cm omtrek.
Waardering	-Cultuurhistorische waarde -Ensemblewaarde -Gaafheid/herkenbaarheid -Zeldzaamheid
	

Adres	Berg 54-56
Naam object	
Type	Woonhuis
Bouwjaar	1920-1925
Beschrijving	-Decoratief metselwerk in voorgevel, gepleisterde zijgevels metselverband -Bakgoot -Oorspronkelijke vensters -Zadeldak met eenvoudige dakkapel, gedekt met tuile du Nord pannen
Waardering	-Cultuurhistorische waarde -Architectuurhistorische waarden -Ensemblewaarde -Gaafheid/herkenbaarheid
	

Adres	Berg 60
Naam object	
Type	Woonhuis
Bouwjaar	Circa 1940-1950
Beschrijving	-Asymmetrische gevelindeling -Kruisraam met glas-in-lood -Entreepartij met afdak, bovenlicht boven voordeur -Nis met Mariabeeldje naast voordeur -Overkragend, flauw hellend zadeldak, gedekt met verbeterde Hollandse pannen
Waardering	-Cultuurhistorische waarde -Architectuurhistorische waarden -Ensemblewaarde -Gaafheid/herkenbaarheid
	

Adres	Berg 52
Naam object	
Type	Woonhuis
Bouwjaar	Circa 1920-1925
Beschrijving	-Hanekekammen boven vensters -Kruisvensters met glas-in-loodbovenlichten -Klein driehoekig venster in topgevel -Voordeur met betonnen afdak en glas-in-loodbovenlicht -Bakgoot -Samengestelde kap, zadeldak gedekt met verbeterde Hollandse pannen
Waardering	-Cultuurhistorische waarde -Architectuurhistorische waarden -Ensemblewaarde -Gaafheid/herkenbaarheid
	

Adres	Berg 47-49
Naam object	
Type	Bestuursgebouw/kantoor
Bouwjaar	1950
Beschrijving	-Wederopbouwstijl -Hardstenen onderdorpels en omlijstingen vensters -Hanekammen boven vensters -Hardstenen omlijsting deuren -Siersmeedwerk voor vensters zijgevels -Kleine vensters met glas-in-lood-ramen -Ramen grote vensters vernieuwd -Vernieuwde kap en dakgoot
	-Cultuurhistorische waarde -Architectuurhistorische waarden
	

Adres	Boordseweg 4
Naam object	
Type	Woonhuis
Bouwjaar	1930-1940
Beschrijving	-Samengesteld venster met glas-in-loodramen en luiken -Hanekam boven vensters -Portiek met rondboog en glas-in-loodzij- en bovenlichten (rond) -Zadeldak, gedekt met Hollandse pannen
Waardering	-Cultuurhistorische waarde -Architectuurhistorische waarden -Gaafheid/herkenbaarheid
	

Adres	Boordseweg 10
Naam object	
Type	Woonhuis
Bouwjaar	1930-1935
Beschrijving	-Asymmetrische bouwmassa -Voordeur met afdak en glas-in-loodzichten -Samengestelde vensters met glas-in-loodramen en luiken -Klein driehoekig vensters in topgevel -Lange schoorsteen -Spits zadeldak, gedekt met Hollandse pannen -Recente uitbouw aan westzijde, garage aan oostzijde
Waardering	-Cultuurhistorische waarde -Architectuurhistorische waarden
	

Adres	Houtrijk 16
Naam object	
Type	Woonhuis
Bouwjaar	1930-1940
Beschrijving	-Sierbanden van verticaal metselwerk in gevel -Rozetankers in zijgevel -Decoratief metselwerk boven vensters en deurpartij beneden-verdieping -Schilddak, gedekt met tuile du Nord pannen en piron -Overkragende kap met bakgoot
Waardering	-Cultuurhistorische waarde -Architectuurhistorische waarden -Gaafheid/herkenbaarheid
	

Adres	Kerkstraat 1
Naam object	Aloysiushof
Type	Voormalige school
Bouwjaar	Circa 1920
Beschrijving	-Voormalige basisschool, omgebouwd tot appartementencomplex -Symmetrische plattegrond -Markante entreepartij met decoratief metselwerk -Samengestelde kap, gedekt met verbeterde Hollandse pannen (vernieuwd) -Raampartijen vernieuwd
Waardering	-Cultuurhistorische waarde -Architectuurhistorische waarden -Ensemblewaarde(voorplein en naastgelegen directeurswoning)
	

Adres	Kerkstraat 3
Naam object	
Type	Woning
Bouwjaar	Circa 1920
Beschrijving	-Directeurswoning behorende bij school -Asymmetrische plattegrond en gevelindeling -Hanekam en rollagen boven vensters -Entreepartij met houtsnijwerk -Voordeur en boven- en zijlichten met glas-in-lood -Samengestelde kap, gedekt met verbeterde Hollandse pannen -Twee schoorstenen
Waardering	-Cultuurhistorische waarde -Architectuurhistorische waarden -Ensemblewaarde -Gaafheid/herkenbaarheid
	

Adres	Kerkstraat 13
Naam object	
Type	Woonhuis
Bouwjaar	1930-1940
Beschrijving	-Vierkante plattegrond -Sierbanden van donkere bakstenen -Vensters vernieuwd -Bakgoot op gootklossen -Erker -Schilddak, gedekt met tuile du Nord en twee piron
Waardering	-Architectuurhistorische waarden -Ensemblewaarde
	

Adres	Kerkstraat 15
Naam object	
Type	Woonhuis
Bouwjaar	1930-1940
Beschrijving	-Vierkante plattegrond -Sierbanden van donkere bakstenen -Vensters vernieuwd -Bakgoot op gootklossen -Entree met betonnen afdak en siermetselwerk -Schilddak, gedekt met tuile du Nord en twee piron -Oorspronkelijk tuinhek
Waardering	-Architectuurhistorische waarden -Ensemblewaarde
	

Adres	Kerkstraat 16
Naam object	
Type	Woonhuis
Bouwjaar	1920-1930
Beschrijving	-Siermetselwerk van verticale bakstenen banden -Samengestelde vensters, met glas-in-loodbovenlichten -Entree met betonnen afdak, glas-in-loodboven- en zijlichten en oorspronkelijke voordeur -Zadeldak parallel aan weg, gedekt met tuile du Nord pannen -Uitkragende bakgoot
Waardering	-Architectuurhistorische waarden -Gaafheid/herkenbaarheid
	

Adres	Kerkstraat 17
Naam object	
Type	Woonhuis
Bouwjaar	1945-1950
Beschrijving	-Wederopbouwwooning in traditionalistische bouwstijl met bijbehorende garage -Middenrisaliet met hardstenen fronton, hoekstenen en siersmeedwerk -Hardstenen omlijsting entree -Hanekammen boven vensters -Meerruits vensters met onderluiken -Zadeldak, gedekt met Hollandse pannen
Waardering	-Cultuurhistorische waarde -Architectuurhistorische waarden -Gaafheid/herkenbaarheid
	

Adres	Kerkstraat 26-28
Naam object	
Type	Woonhuis
Bouwjaar	1900-1910
Beschrijving	-Speklagen van gele en rode baksteen -Siermetselwerk met gele baksteen onder dakrand -Segmentbogen van rode en gele baksteen boven vensters -Onderdorpels vensters van geglaazuurde rode baksteen -Vernieuwde ramen -Mansardekap, gedekt met muldenpannen -Bakgoot op gootklossen
Waardering	-Cultuurhistorische waarde -Architectuurhistorische waarden -Ensemblewaarde -Gaafheid/herkenbaarheid
	

Adres	Kerkstraat 30-40
Naam object	
Type	Woonhuis
Bouwjaar	1890-1910
Beschrijving	-Gestuurde speklag en lateien -Fries van siermetselwerk en gestuurde vlakken onder dakrand -Sierankers in voorgevel -Onderdorpels vensters van geglaazuurde rode baksteen (gedeeltelijk vervangen) -Vernieuwde vensters en deuren -Mansardekap, gedekt met rode tuile du Nord pannen
Waardering	-Cultuurhistorische waarde -Architectuurhistorische waarden -Ensemblewaarde -Gaafheid/herkenbaarheid
	

Adres	Kerkstraat 52
Naam object	
Type	Woonhuis
Bouwjaar	1930-1940
Beschrijving	-Plint van donkere baksteen -Erker met glas-in-loodbovenlichten -Portiek met betonnen afdak en glas-in-loodzijlicht naast oorspronkelijke voordeur -Overkragend schilddak gedekt met tuile du Nord pannen, bakgoot
Waardering	-Cultuurhistorische waarde -Architectuurhistorische waarden -Gaafheid/herkenbaarheid
	

Adres	Kerkstraat 9-11
MIP-Code	AE076-001131
Naam object	
Type	Langgevelboerderij met dubbel woonhuis
Bouwjaar	1919
Beschrijving	-Baksteen, gepleisterde plint. Jaartalsteen, nummer 11 in de vroege 20e eeuw gebouwd -Segmentbogen boven vensters -Zesruits schuiframen -Zadeldak met verbeterde Hollandse dakpannen
Waardering	-Cultuurhistorische waarde -Ensemblewaarde
	

Adres	Lindenlaan 4
Naam object	
Type	Woonhuis
Bouwjaar	1910-1920
Beschrijving	-Vier sierankers in voorgevel -Rollaag boven vensters -Vernieuwde vensters -Mansardekap, gedekt met verbeterde Hollandse pannen -Bakgoot
Waardering	-Cultuurhistorische waarde -Gaafheid/herkenbaarheid
	

Adres	Lindenlaan 5-23
Naam object	
Type	Wooncomplex
Bouwjaar	Circa 1915-1920
Beschrijving	-Complex van arbeiderswoningen, bestaande uit drie blokken rijtjeswoningen -Symmetrische plattegrond complex, ten dele verstoord door re-centere uitbouw in middelste blok -Boogvormige doorgangen naar achterliggende tuinen -Hanekammen en rollagen boven vensters -Vernieuwde venster en ramen -Zadeldak, gedekt met rode tuile du Nord pannen -Dakkapellen met plat dak -Bakgoot op gootklossen
Waardering	-Cultuurhistorische waarde -Architectuurhistorische waarden -Ensemblewaarde -Gaafheid/herkenbaarheid -Zeldzaamheid
	

Adres	Lindenlaan 6
Naam object	
Type	Woonhuis
Bouwjaar	1920-1930
Beschrijving	-Halfsteens rollaag onder dakrand -Rollagen boven vensters -Vernieuwde venster en ramen -Entree met betonnen afdak, glas-in-loodboven- en zijlichten en oorspronkelijke voordeur -Spits zadeldak, gedekt met tuile du Nord pannen
Waardering	-Cultuurhistorische waarde -Gaafheid/herkenbaarheid
	

Adres	Lindenlaan 8
Naam object	
Type	Woonhuis
Bouwjaar	1920-1930
Beschrijving	-Asymmetrische plattegrond -Segmentbogen boven vensters -Verticale vensters naast trappenhuis -Vernieuwde kruisvensters en schuiframen -Mansardekap, gedekt met tuile du Nord pannen
Waardering	-Cultuurhistorische waarde
	

Adres	Lindenlaan 10
Naam object	
Type	Woonhuis
Bouwjaar	1930-1940
Beschrijving	-Bakstenen sierrand onder dakgoot -Hanekammen boven vensters -Omlijste entree met bovenlicht -Zadeldak, gedekt met tuile du Nord pannen
Waardering	-Cultuurhistorische waarde -Architectuurhistorische waarden -Gaafheid/herkenbaarheid
	

Adres	Lindenlaan 27
Naam object	
Type	Woonhuis
Bouwjaar	1910-1920
Beschrijving	-Vier sierankers in voorgevel, balkankers in zijgevel -Siermetselwerk onder dakrand zijgevels -Hanekammen boven vensters -Vensters met glas-in-loodbovenlichten en onderluiken -Mansardekap, gedekt met tuile du Nord pannen -Bakgoot op gootklossen
Waardering	-Cultuurhistorische waarde -Architectuurhistorische waarden -Gaafheid/herkenbaarheid
	

Adres	Marijkestraat 8
Naam object	
Type	Woonhuis
Bouwjaar	1940-1950
Beschrijving	-Eenvoudige dorpswoning uit wederopbouwperiode -Benedenverdieping: groot zesruits venster -Bovenverdieping:n originele stolpramen -Entreepartij met afdak, bovenlicht boven voordeur -Siermetselwerk aan weerszijden van entree -twee rode, vierkante gevelstenen in voorgevel -Flauw hellend zadeldak, gedekt met verbeterde Hollandse pannen
Waardering	-Cultuurhistorische waarde -Architectuurhistorische waarden -Gaafheid/herkenbaarheid
	

Adres	Papenvoort 3
Naam object	
Type	Boerderij; woonhuis
Bouwjaar	Eind 19 ^{de} eeuw
Beschrijving	-Gepleisterde gevel met blokmotief -Vensters en ramen vernieuwd -Zadeldak met wolfseind, gedekt met tuile du Nord pannen
Waardering	-Cultuurhistorische waarde -Ensemblewaarde
	

Adres	Papenvoort 5-7
Naam object	
Type	Boerderij; woonhuis
Bouwjaar	19 ^{de} eeuw, begin 20 ^{ste} eeuw
Beschrijving	-Dubbel woonhuis, vermoedelijk begin 20ste eeuw tot stand gebracht door splitsing van Papenvoort 3, waarbij voorgevel aangepast -Gepleisterde gevel, zijgevel met muurankers -T-ramen met meerruits bovenlicht -Zadeldak, gedekt met verbeterde Hollandse pannen
Waardering	-Cultuurhistorische waarde -Ensemblewaarde
	

Adres	Papenvoort 9-11
Naam object	
Type	Woonhuis
Bouwjaar	Circa 1900, verbouwd circa 1980
Beschrijving	-Gemoderniseerde 19de-eeuwse dorpswoning -Hanekammen boven vensters en ingangen -Vernieuwde zesruits ramen en luiken -Levensboom in bovenlicht boven voordeur nr. 11 -Zadeldak, gedekt met Hollandse pannen
Waardering	-Cultuurhistorische waarde -Ensemblewaarde
	

Adres	Park 7a-9
Naam object	
Type	Woonhuis
Bouwjaar	Circa 1900, verbouwd circa 1950
Beschrijving	-Hanekammen boven vensters -Vernieuwde vensters en toegang, vermoedelijk verband houdende met verbouwing tot winkel in jaren '50 van 20ste eeuw -Poort onder segmentboog -Geprofileerde lijstgoot -Zadeldak, gedekt met oud Hollandse pannen
Waardering	-Cultuurhistorische waarde -Architectuurhistorische waarden -Ensemblewaarde -Gaafheid/herkenbaarheid
	

Adres	Park 7a-9
Naam object	
Type	Woonhuis
Bouwjaar	Ca 1900, verbouwd circa 1950
Beschrijving	-Muizentanden en sierankers in voorgevel -Hanekammen boven vensters -Samengestelde vensters, met glas-in-loodvensters (vernieuwd) en luiken -Geprofileerde lijstgoot -Zadeldak, gedekt met oud Hollandse pannen -Stoephek met ketting
Waardering	-Cultuurhistorische waarde -Architectuurhistorische waarden -Ensemblewaarde -Gaafheid/herkenbaarheid
	

Adres	Park 49-51
Naam object	
Type	Woonhuis
Bouwjaar	Circa 1940
Beschrijving	-Topgevel met vlechtingen en sieranker -Hanekammen boven vensters -Bakstenen onderdorpels vensters -Meerruits ramen met luiken (benedenverdieping) -Portieken met rondbogen en steunberen -Stenen erfafscheiding aan zijde Park
Waardering	-Cultuurhistorische waarde -Architectuurhistorische waarden -Gaafheid/herkenbaarheid -Zeldzaamheid
	

Adres	Park 45-47
Naam object	
Type	Woonhuis (nr. 45 thans restaurant)
Bouwjaar	1930-1940
Beschrijving	-Twee woonhuizen uit jaren '30 met symmetrische plattegrond -Plint met banden van donkere baksteen -Met name nr. 47 in originele staat -Samengestelde vensters met meerruits bovenlichten (nr. 47) -Entree met meerruits boven- en zijlichten (nr. 47) -Vensters nr. 45 vervangen -Samengesteld overkragend (zadel)dak, gedekt met tuile du Nord pannen -Oorspronkelijk tuinhek (nr. 47)
Waardering	-Cultuurhistorische waarde -Architectuurhistorische waarden -Ensemblewaarde
	

Adres	Park 61
Naam object	
Type	Horeca
Bouwjaar	18 ^{de} -19 ^{de} eeuw, circa 1920 verbouwd
Beschrijving	-Vermoedelijk nieuwe voorgevel voor oude dorpswoning met terugliggende muurvlakken -Middelrisaliet met bakstenen decoratie rond entree -Asymmetrisch zadeldak, gedekt met tuile du Nord pannen -Bakgoot op gootklossen
Waardering	-Cultuurhistorische waarde -Architectuurhistorische waarden -Ensemblewaarde
	

Adres	Park 75
Naam object	
Type	Nijverheid
Bouwjaar	Ca 1890-1900
Beschrijving	-Bakstenen hoeklisenen (terugliggende muurvlakken) -Siermetselwerk boven vensters -Samengestelde ramen met meerruits bovenlichten (vernieuwd) -Twee poorten onder segmentbogen -Schilddak, gedekt met tuile du Nord pannen -Markante ligging op hoek Park en Parkstraat
Waardering	-Cultuurhistorische waarde -Ensemblewaarde
	

Adres	Parkstraat 4
Naam object	
Type	Woonhuis
Bouwjaar	1925-1940
Beschrijving	-Vierkante plattegrond -Banden van verticaal metselwerk -Bakstenen decoratieband boven vensters -Erker. Vensters met glas-in-loodramen -Portiek met glas-in-loodboven- en zijlichten -Schilddak, gedekt met tuile du Nord pannen
Waardering	-Cultuurhistorische waarde -Architectuurhistorische waarden -Gaafheid/herkenbaarheid
	

Adres	Parkstraat 5
Naam object	
Type	Woonhuis
Bouwjaar	1930-1940
Beschrijving	-Asymmetrische gevelindeling -Erker, doorlopend in afdak entree met bakstenen rondboog -Geometrische venstervormen: driehoek en halve cirkel -Twee geronde vensters in noordelijke zijgevel -Roedenverdeling vensters bovenverdieping -Overkragend schilddak, gedekt met geglazuurde Hollandse pannen -Oorspronkelijk tuinhek
Waardering	-Cultuurhistorische waarde -Architectuurhistorische waarden -Gaafheid/herkenbaarheid -Zeldzaamheid
	

Adres	Parkstraat 11
Naam object	
Type	Woonhuis
Bouwjaar	1930-1940
Beschrijving	-Vernieuwde vensters met oorspronkelijke glas-in-loodramen -Erker (vernieuwd) met oorspronkelijke glas-in-loodramen -Portiek met twee rondbogen en gemetselde afscheiding -Vlechtingen in topgevel -Spits zadeldak, gedekt verbeterde Hollandse pannen
Waardering	-Cultuurhistorische waarde -Architectuurhistorische waarden
	

Adres	Parkstraat 15
Naam object	
Type	Woonhuis
Bouwjaar	Circa 1910-1920
Beschrijving	-Gepleisterde plint -Vier gietijzeren rozetten in voorgevel -Segmentbogen boven vensters -Venster vernieuwd, erker recent toegevoegd -Bakstenen sierband onder dakranden zijgevels -Twee schoorstenen met eenvoudige sierband -Mansardekap, gedekt met muldenpannen -Bakgoot op gootklossen
Waardering	-Cultuurhistorische waarde
	

Adres	Parkstraat 17-19
Naam object	
Type	Woonhuis
Bouwjaar	1915-1920
Beschrijving	-Sierbanden van verticaal geplaatste gele baksteen -Hoeklisenen -Entreepartij met lisenen, afgedekt met betonnen afdak en voorzien van glas-in-loodboven- en zijlichten -Oorspronkelijk voordeuren -Betonnen onderdorpels vensters -Glas-in-loodbovenramen in vensters benedenverdieping -Samengesteld vensters met schuiframen en drielichten op bovenverdieping -Vernieuwd samengesteld dak, gedekt met tuile du Nord pannen (oorspronkelijk plat dak)
Waardering	-Cultuurhistorische waarde -Architectuurhistorische waarden -Gaafheid/herkenbaarheid -Zeldzaamheid
	

Adres	Parkstraat 21-23
MIP-Code	AE076-001166
Naam object	
Type	Woonhuis
Bouwjaar	Circa 1910
Beschrijving	-Baksteen, gepleisterde plint -Gewijzigde schuiframen en luiken -Zadeldak met oud Hollandse dakpannen. Later toegevoegde dakkapellen -Eenvoudige dorpswoonhuizen
Waardering	-Cultuurhistorische waarde
	

Adres	Parkstraat 30-32
Naam object	
Type	Woonhuis
Bouwjaar	1910-1920
Beschrijving	-Sierbanden van verticale baksteen en tandlijst in voorgevel -Schuiframen -Vernieuwde voordeur (jaren '60) -Overkragend zadeldak, gedekt met tuile du Nord pannen -Eenvoudige dakkapel, bakgoot
Waardering	-Cultuurhistorische waarde -Gaafheid/herkenbaarheid
	

Adres	Parkstraat 27-35
Naam object	
Type	Woonhuis
Bouwjaar	1920-1930
Beschrijving	-Sierband van verticale gele baksteen -Oorspronkelijke grote vensters met glas-in-loodramen (nr. 29, 33 en 35), pui nr. 27 vernieuwd -Betonnen afdakken boven entrees, oorspronkelijke voordeuren -Doorgangen met rondbogen naar achterliggende tuinen, kleine voortuinen -Plaatsing vensters bovenverdieping direct onder uitstekende goot -Overkragend zadeldak, gedekt met tuile du Nord pannen
Waardering	-Cultuurhistorische waarde -Architectuurhistorische waarden -Ensemblewaarde
	

Adres	Parkstraat 37
Naam object	
Type	Woonhuis
Bouwjaar	1925-1935
Beschrijving	-Vierkant plattegrond -Entree et betonnen afdak, glas-in-loodboven- en zijlichten en oorspronkelijke deur -Hanekammen boven vensters, betonnen onderdorpels -Samengestelde vensters met glas-in-loodbovenramen -Overkragend schilddak, gedekt met tuile du Nord pannen -Bakgoot, ranke schoorsteen
Waardering	-Cultuurhistorische waarde -Architectuurhistorische waarden -Gaafheid/herkenbaarheid
	

Adres	Parkstraat 43-49
Naam object	
Type	Sociale woningbouw
Bouwjaar	Circa 1920
Beschrijving	-Sociale woningbouw uit de jaren '20, gebouwd door 'Woningbouwvereniging Helpt Elkander' (gevelsteen) -Symmetrische plattegrond en gevelindeling -Bakstenen sierrand onder dakrand zijgevels -Hanekammen en rollagen boven vensters -Doorgang met rondboog naar achterliggende tuinen, kleine voortuin -Vernieuwde vensters en ramen -Samengestelde kap, met zadeldak en schilddaken, gedekt met rode tuile du Nord pannen -Bakgoot op gootklossen
Waardering	-Cultuurhistorische waarde -Architectuurhistorische waarden -Ensemblewaarde -Gaafheid/herkenbaarheid -Zeldzaamheid
	

Adres	Parkstraat 50-52
Naam object	
Type	Woonhuis
Bouwjaar	Circa 1930
Beschrijving	-Bakstenen sierband onder dakrand zijgevels -Driehoekige vensters in zijgevels -Twee portieken met rondbogen -Vensters gedeeltelijk vernieuwd -Zadeldak, gedekt met verbeterde Hollandse pannen -Bakgoot op gootklossen -Oorspronkelijk tuinhek
Waardering	-Cultuurhistorische waarde -Architectuurhistorische waarden
	 The top photograph shows a two-story white brick house with a gabled roof, a chimney, and a small arched window in the gable. The house has a red door and a small porch. The bottom photograph shows the same house from a different angle, highlighting the arched entrance and the surrounding garden with a yellow mailbox and a large tree.

Adres	Parkstraat 69
Naam object	'De Knotwilg'
Type	Woonhuis; villa
Bouwjaar	Circa 1940
Beschrijving	-Erker met betonnen afdak en metalen raamprofielen -Gemetselde plantenbakken naast erker -Rollagen boven vensters -Vierkant venster benedenverdieping met metalen raamprofielen -Aanliggende portiek met rondbogen, tegelvloer en oorspronkelijke voordeur -Vensters met metalen raamprofielen in noordelijke zijgevel -Balkon aan achterzijde woning, met bakstenen balustrade -Overkragend zadeldak, gedekt met Hollandse pannen -Grote tuin en oorspronkelijk tuinhek
Waardering	-Cultuurhistorische waarde -Architectuurhistorische waarden -Ensemblewaarde -Gaafheid/herkenbaarheid -Zeldzaamheid
	

Adres	Parkstraat 67
Naam object	
Type	Woonhuis; villa
Bouwjaar	1930-1940
Beschrijving	-Drie rondbogen in voorgevel -Geronde voordeur, glas-in-loodzijlicht onder rondboog -Erker met glas-in-loodramen -Gemetselde plantenbak -Klein driehoekig venster in topgevel -Spits zadeldak, gedekt met Hollandse pannen
Waardering	-Cultuurhistorische waarde -Architectuurhistorische waarden -Ensemblewaarde -Gaafheid/herkenbaarheid
	

7 Verantwoording werkwijze

7.1 Actualisatie lijst karakteristieke objecten

Actualisatie van de bestaande lijst van karakteristieke objecten voor het gebied Nuenen-Centrum heeft plaatsgevonden in drie stappen:

- Vooronderzoek – de MIP-objecten vanuit de bestaande lijst, alsmede de rijksmonumenten en gemeentelijke monumenten, zijn op kaart gezet.
- Inventarisatie – de in kaart gebrachte MIP-objecten zijn bezocht en beoordeeld. Gekeken is of de in de MIP-lijst opgenomen objecten intussen geheel of gedeeltelijk afgebroken zijn, of zodanig verbouwd dat de cultuurhistorische waarde verdwenen is. De bestaande beschrijvingen van de MIP-objecten hebben bij de beoordeling als uitgangspunt gediend.
- Rapportage – de tijdens de inventarisatie verworven gegevens over de objecten zijn verwerkt in dit rapport. Per geselecteerd object worden op een formulier de volgende gegevens opgenomen:
 - adres;
 - naam object (indien van toepassing);
 - soort object;
 - (oorspronkelijke) functie;
 - datering;
 - korte beschrijving van de cultuurhistorische waarden;
 - foto.

7.2 Aanvullend onderzoek karakteristieke bebouwing

7.2.1 Afbakening

De objecten die in het kader van dit aanvullend onderzoek zijn geïnventariseerd voldoen aan de volgende drie criteria:

1e criterium – ligging

Uitsluitend objecten zijn geïnventariseerd, die zijn gelegen binnen het plangebied van het voorontwerpbestemmingsplan 'Nuenen-Centrum 2011'.

2e criterium - leeftijdsgrens

Uitsluitend objecten die voor 1965 tot stand zijn gekomen, vallen binnen het onderzoek. Het gaat dus om objecten die ouder zijn dan ± 40 jaar. De Monumentenwet hanteert een ouderdomsgrens van 50 jaar. De reden dat gekozen wordt voor een afwijkende ouderdomsgrens, houdt verband met de landelijke tendens om de architectuur en stedenbouw uit de Wederopbouwperiode (1940-1965) in kaart te brengen.

3e criterium – objecten zonder beschermde status

Objecten (of complexen) die reeds aangewezen zijn als rijksmonument of (voorbested) gemeentelijk monument zijn in het kader van dit onderzoek niet nader onderzocht worden. Voor deze elementen is reeds een redengevende beschrijving aanwezig (zie hoofdstuk 3, 4 en 5).

7.2.2 Inventarisatie

De inventarisatie per object vindt gestructureerd plaats. Op het waarderingsformulier is een inventarisatielijst opgenomen. Een ingevuld formulier bevat de volgende inventarisatiegegevens: adres, codering, naam, type, bouwjaar, beschrijving en waardering. Voor het veld 'beschrijving' geldt dat puntsgewijs zoveel mogelijk relevante informatie wordt vastgelegd. Foto's van het object worden opgenomen. Tevens wordt de locatie van het betreffende object weergegeven op de overzichtkaart van karakteristieke objecten die in het kader van dit onderzoek wordt vervaardigd.

De inventarisatiewerkzaamheden hebben plaatsgevonden op 9 december 2010. De foto's en beschrijvingen in deze rapportage hebben betrekking op de toenmalige situatie.

Voor de volgende MIP-objecten is tijdens de uitgevoerde inventarisatie vastgesteld, dat zij inmiddels zijn verwijderd, dan wel dat de verschijningsvorm zodanig is gewijzigd dat het desbetreffende object van de lijst van karakteristieke objecten dient te worden afgevoerd.

MIP-code	Adres	Wijzigingen
AE076-001197	Weverstraat 1	Afgebroken

7.2.3 Selectiecriteria

Bij het opstellen van selectiecriteria is uitgegaan van de methodiek die de Rijksdienst voor de Monumentenzorg heeft gehanteerd bij de inventarisatie en waardering van bouwwerken uit de periode 1850-1940. De selectiecriteria die in het kader van dit Monumenten Selectie Project (MSP) zijn opgesteld, en die beschreven staan in de handleiding 'Selectie en Registratie Jongere Stedebouw en Bouwkunst' (Rijksdienst voor de Monumentenzorg, 1986), zijn hieronder weergegeven.

A Cultuurhistorische waarde

- Belang van het object/complex als bijzondere uitdrukking van (een) culturele, sociaaleconomische en/of geestelijke ontwikkeling(en).
- Belang van het object/complex als bijzondere uitdrukking van (een) geografische, landschappelijke en/of bestuurlijke ontwikkeling.
- Belang van het object/complex als bijzondere uitdrukking van (een) technische en/of typologische ontwikkeling(en).
- Belang van het object/complex wegens innovatieve waarde of pionierskarakter.

B Architectuurhistorische waarde

- Bijzonder belang van het object/complex voor de geschiedenis van de architectuur en/of bouwtechniek.

- Bijzonder belang van het object/complex voor het oeuvre van een bouwmeester of architect.
- Belang van het object/complex wegens de hoogwaardige esthetische kwaliteiten van het ontwerp.
- Belang van het object/complex wegens het bijzondere materiaalgebruik en/of de ornamentiek.
- Belang van het object/complex wegens de bijzondere samenhang tussen exterieur en interieur.

C Ensemblewaarde (stedenbouwkundige waarde)

- Betekenis van het object/complex als essentieel onderdeel van een groter geheel, dat cultuurhistorisch, architectuurhistorisch en stedenbouwkundig van (inter)nationaal belang is.
- Bijzondere betekenis van het object/complex wegens de situering, verbonden met de ontwikkeling/uitbreiding van een streek, stad, dorp of wijk.
- Bijzondere betekenis van het object/complex wegens de wijze van verkaveling/inrichting/voorzieningen.
- Bijzondere betekenis van het object/complex voor het aanzien van een streek, stad, dorp of wijk.
- Belang van het object/complex wegens de hoogwaardige kwaliteit van de bebouwing en de historisch-ruimtelijke relatie met groenvoorzieningen, wegen, wateren en/of bodemgesteldheid.

D Gaafheid/Herkenbaarheid

- Belang van het object/complex wegens de architectonische gaafheid van ex- en/of interieur.
- Belang van het object/complex wegens de hoogwaardige architectonische kwaliteit van de samengestelde onderdelen (bijvoorbeeld de samenhang tussen een sluis, bruggen over de sluishoofden, en wachtlokaal voor sluiswachters).
- Belang van het object/complex in relatie tot de structurele en/of visuele gaafheid van de stedelijke, dorpse, of landschappelijke omgeving.

E Zeldzaamheid

- Belang van het object/complex wegens architectuurhistorische, bouwtechnische, typologische en functionele zeldzaamheid, eventueel verbonden met een bijzondere ouderdom.
- Uitzonderlijk belang van het object/complex wegens één of meer van de onder A t/m D genoemde kwaliteiten.

Op het objectformulier is onder de noemer 'waardering' aangegeven, op basis van welke selectiecriteria het betreffende object op de lijst van karakteristieke objecten is geplaatst.

7.3 Selectie en belangenafweging

De waardering is gericht op het bepalen van de objectieve cultuurhistorische waarde. Ten aanzien van de uiteindelijke aanwijzing van objecten met een cultuurhistorische waarde geldt, dat er diverse belangen zijn die tegen elkaar afgewogen dienen te worden. Cultuurhistorie is slechts één relevant aspect. Of objecten de status van 'karakteristiek object' toegekend krijgen, is een keuze die door de gemeente na de inventarisatie en waardering gemaakt dient te worden, bijvoorbeeld in het kader van de vaststellingsprocedure van het bestemmingsplan.

8 Conclusie en aanbevelingen

8.1 Conclusie

Het centrum van Nuenen is rijk aan cultuurhistorische waarden. In deze cultuurhistorische verkenning zijn de voorkomende waarden benoemd. Enerzijds is de karakteristiek beschreven van gebieden die door de samenhang tussen gebouwen en de kwaliteiten van de stedenbouwkundige inrichting aan te merken zijn als rijksbeschermd dorpsgezicht of potentieel gemeentelijk dorpsgezicht. Anderzijds is een overzicht opgesteld van de rijksmonumenten, gemeentelijke monumenten en potentiële gemeentelijke monumenten die voorkomen. Daarbij is tevens een quickscan uitgevoerd naar gebouwen en objecten in de openbare ruimte die in aanmerking komen voor de kwalificatie 'karakteristiek object'.

8.2 Aanbevelingen

8.2.1 Vertaling naar bestemmingsplan Nuenen-Centrum 2011

Deze cultuurhistorische verkenning wordt als onderlegger gebruikt voor het '*bestemmingsplan Nuenen-Centrum 2011*'. Voor de verschillende onderscheiden categorieën wordt hieronder weergegeven op welke wijze de verankering in het bestemmingsplan wordt geregeld.

Rijksbeschermd dorpsgezicht Park-Nuenen

Het rijksbeschermd dorpsgezicht Park-Nuenen wordt door middel van een dubbelbestemming op de verbeelding en in de regels opgenomen (*Waarde – Beschermd dorpsgezicht*). Kenmerkende zaken worden beschermd door de opgenomen regels in het bestemmingsplan.

Potentieel beschermd dorpsgezicht Berg/Lindeboom

Het potentieel beschermd dorpsgezicht Berg/Lindeboom wordt door middel van een dubbelbestemming op de verbeelding en in de regels opgenomen (*Waarde – Dorpsgezicht*). Kenmerkende zaken worden beschermd door de opgenomen regels in het bestemmingsplan.

Potentieel beschermd dorpsgezicht Papenvoort/Houtrijk

Het potentieel beschermd dorpsgezicht Papenvoort/Houtrijk wordt door middel van een dubbelbestemming op de verbeelding en in de regels opgenomen (*Waarde – Dorpsgezicht*). Kenmerkende zaken worden beschermd door de opgenomen regels in het bestemmingsplan.

Rijksmonumenten

De rijksmonumenten worden voorzien van een aanduiding op de verbeelding (Specifieke bouwaanduiding – rijksmonument), en een bijbehorende regeling in diverse bestemmingen.

(Voorbestemde) gemeentelijke monumenten

De (voorbestemde) gemeentelijke monumenten worden voorzien van een aanduiding op de verbeelding (Specifieke bouwaanduiding – gemeentelijk monument), en een bijbehorende regeling in diverse bestemmingen.

Karakteristieke objecten

De karakteristieke objecten worden voorzien van een aanduiding op de verbeelding (Specifieke bouwaanduiding – karakteristiek object), en een bijbehorende regeling in diverse bestemmingen.

8.2.2 Potentiële gemeentelijke monumenten

In het kader van deze cultuurhistorische verkenning is een aantal karakteristieke objecten geïnterviewd, die mogelijk in aanmerking komen voor de status van gemeentelijk monument. Een bijzonder waardevol object is bijvoorbeeld de oude dorpslinde op de Berg. Typologisch is het pand uit de jaren '20 van 'Woningbouwvereniging Helpt Elkander' (Parkstraat 43-49) interessant. Voor wat betreft de dorpswoningen zijn de panden Kerkstraat 3, Kerkstraat 9-11, Park 7a-9, Park 5, Parkstraat 37, Parkstraat 67 en Parkstraat 69 noemenswaardig. Alvorens tot een aanwijzing van deze panden wordt overgegaan, dient een bouwhistorisch onderzoek te worden uitgevoerd, waarin de cultuurhistorische waarden nader worden bepaald en beschreven.

9 Bronnen

9.1 Boeken en rapporten

Monumenten Advies Bureau (2001a): *Gemeente Nuenen. Redengevende beschrijving gemeentelijk dorpsgezicht Berg/Lindeboom*. Nijmegen: Monumenten Advies Bureau.

Monumenten Advies Bureau (2001b): *Gemeente Nuenen. Redengevende beschrijving gemeentelijk dorpsgezicht Papenvoort/Houtrijk*. Nijmegen: Monumenten Advies Bureau.

Rijksdienst voor Archeologie, Cultuurlandschap en Monumenten (2007): *Toelichting bij het besluit tot aanwijzing van het beschermd dorpsgezicht Park-Nuenen, gemeente Nuenen (Noord-Brabant), ex artikel 35 Monumentenwet 1988*. Zeist: RACM.

9.2 Websites

<http://janvanbakel.nl/Nuenen/Kerktoeren.htm>

www.brabant.nl

www.kich.nl

www.watwaswaar.nl